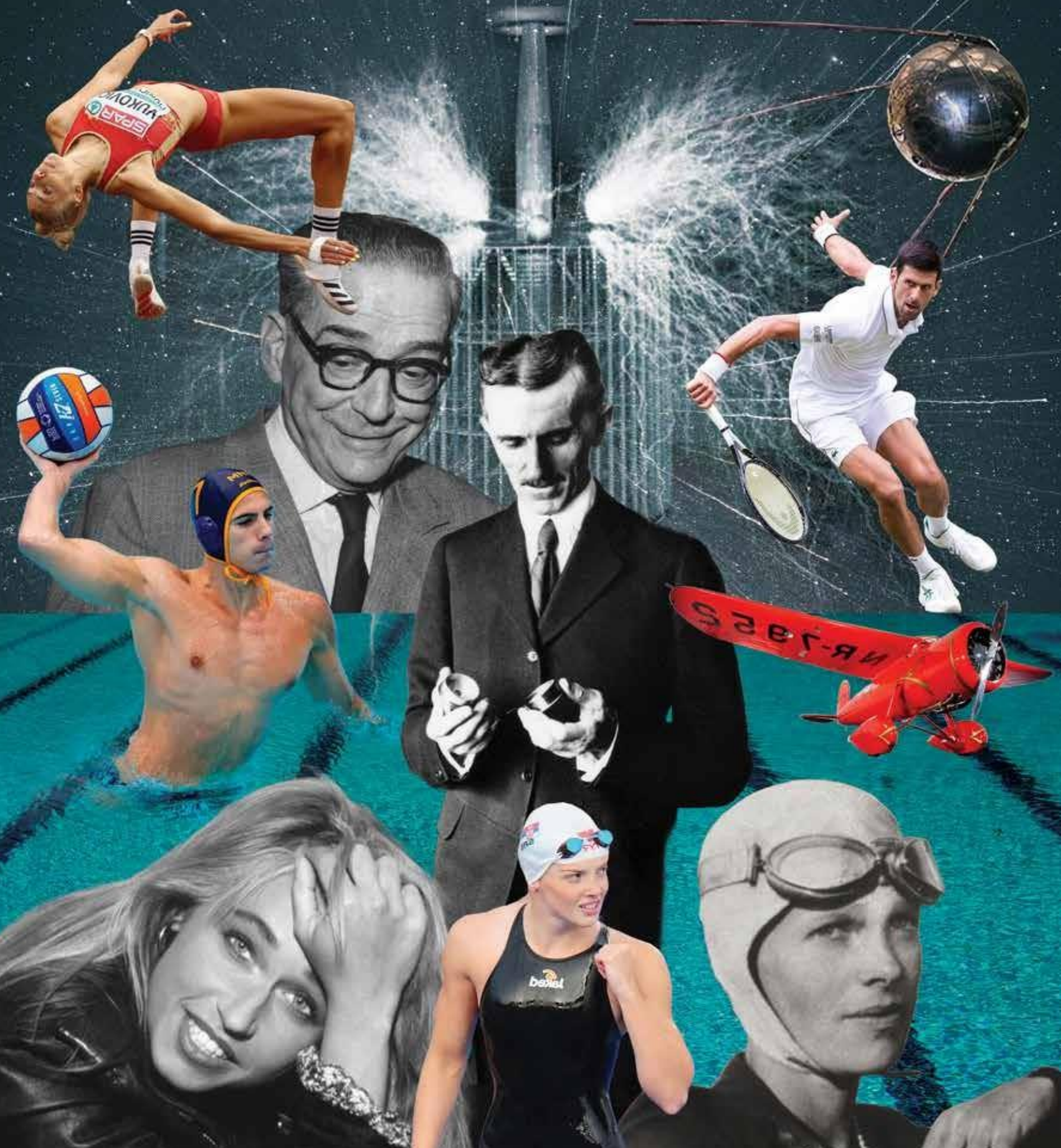

ЗВУЧНО

ЛИСТ УЧЕНИКА И НАСТАВНИКА ОШ „ИЛИЈА КИШИЋ” - ЗЕЛЕНИКА • ГОДИНА XXIII • БРОЈ 24 • ФЕБРУАР 2024.

1. место
Алекса Радуловић 7.разред
ОШ "Илија Кишић" Зеленика
Црна Гора
Ментор: Тамара Комар

Категорија:
Поезија V - VIII разред

I МЕСТО

ТИХИ ХЕРОЈИ

Ко су хероји данашњих дана?
Људи са малих екрана?
Не, нису...
Они мирни и тихи
што марширају раде:
у руднику рудар,
ратар на пољу,
у болници лекар,
На ливади пчелар
о вредним пчелама брине сваког дана,
а шарено цвеће њихова је храна.
Док лете са цвета на цвет,
храну прине за читик снит.
Пчелари око пчелице раде вредно
Зато и имамо мед и воће медно,
и травке и биљнице миомирисом цветају
и цео свет окрепљују.
Пчелари - хероји
у оно смутно време
у тишини решавају медене проблеме.

Алекса Радуловић VIIa
ОШ "Илија Кишић" Зеленика
Црна Гора

HEROJI NAŠEG DOBA 4

Категорија:
Проза I - IV разред

III МЕСТО

Једна пчела, један цвет, мноштво боја, деци свет

Без пчела и пчелара, који о нама брину, свијет не би био овако шарен, лијепо и здрав.

Морам да признам да ме недавно нисам знала пуно тога о пчелима и углавном сам их сеплашила. У Јануару сам имала част да упознам предивног човјека. Он је бивши директор Музичке школе у нашем граду и професор виолине. У току зимског распуста ми је требало помаћ око живота на виолини и препоручили су ми да пођем код њега. Прво што сам примјетила оно његове куће је било препуно дијорните и мноштво кошница. Рекао ми је да је пчеларство његова велика љубав и то чиме се он сада бави. Управо је то био тренутак када сам је пожелела да сазнам нешто више о пчелима и пчеларству. Оно што сам сазнала ме фасцинирало. Знам, не знам од чега бих почела. Набрајају само неколико ствари због којих са сигурношћу могу да кажем да су пчеле и пчелари велики хероји. Само једна пчела у току дана обиђе и обради више од хиљаду цвајета. Пчелима, поред меда, можемо да хвалимо још и на јабукама, крушкама, кивију, брескама, трешњама... Без пчела, наје опрштају многе врсте дрвећа, шуме не би могле да се развијају и напредују, а сви знамо да су шуме пуна ваздуха планете. Тако да слободно можемо рећи да од пчела зависи планетаклуди и животиња. Управо због тога дугујемо велику захвалност свим пчеларима који брину да пчеле остану здраве у што већем броју.

Жељела бих да се захвалим свим очеларама и пчеларима у име сва дјете овога свијета на свему што раде за наше здравље и планету и оно што могу да закључим јесте: „Управо сте ви не само хероји нашег доба, него хероји славог доба“.

Валерија Милановић IVa
ОШ "Илија Кишић" Зеленика, Херцег Нови
Црна Гора

HEROJI NAŠEG DOBA 4

- * Влаховић (фудбалер) - јер је најбољи играч. Јован Шимрак Iа
- * Меси (фудбалер) - један јако добар играч и помаже људима. Нађа Черевцики Iа
- * Мама - Зна добро да кува и ја ћу бити као она кад порастем. Нађа Черевцики Iа
- * Бресквица (пјевачица) - јер је јако успјешна. Исидора Лазаревић Iа
- * Никола Тесла - јер је научник. Андреа Ноголовић Iа
- * Мама - јер је драга и добра и зато што све зна. Ива Лазовић Iа
- * Мама - зна да кува и паметна је. Марија Михаиловић Iа
- * Мама - јер ме мази, пазн, додаје воду, јер нисам довољно висок док порастем. Сава Сеферовић Iа
- * Ујак - Бићу ловац и професор физике као он. Јован Шимрак Iа
- * Тата - зато што ме шета. Јанко Мићуновић Iа
- * Спајдермен - зато што има мрежу. Петар Зорић Iб
- * Моја мајка - зато што ме родила и одувјек ме штитила. Максим Рмандић Iб
- * Никола Тесла - јер је измислио струју. Богдан Огурлић Iб
- * Тата - зато што ме увијек кад ме неко дира он брани. Теодора Вујановић Iб
- * Мој брат - јер ми све помаже. Василије Нововић Iб
- * Тата - зато јер ме свуда води. Василија Ђиловић Iб

ЛИСТ УЧЕНИКА
И НАСТАВНИКА
ЈУ ОШ, ИЛИЈА КИШИЋ
ЗЕЛЕНИКА

За издавача:
Јелена Лучић
Глави и одговорни уредник:
Тамара Комар
Редакција:

Станка Кривокапић,
Вјера Никовић,
Рајана Врбњак,
Рада Рубежић,

Татјана Крстајић,
Јелисава Гаровић,
Горан Дробњак,
Светлана Бургијашев,
Ана Николић, Пава Јањић
Ивана Вукчевић, Душка
Кривокапић

Ученици - чланови редакције:
Татјана Вуковић, Весна Вучуровић, Марија Килибарда

Секретар редакције:
Сава Суботић

Дизајн:

Ивана Мркајић,
Новица Зечевић,
Биро Конто, Игало,
Насловна страна:
Хана Куљић, VIIIa

Последња страна:
Милица Радуловић, VIIa

Тираж: 500

e-mail:

skola@os-ikisic-hn.edu.me

Web:

www.osiljakisic.me

Телефон:

031/680-410

Не заборавите да се загледате у себе

Темом овог броја „Звона” жељели смо подстаћи на размишљање о темељним људским вриједностима, с разлогом забринути ко су узори нашим ученицима. Сазнања до којих смо дошли су охрабрујућа - они су узоре нашли у члановима своје породице, међу бившим ђацима наше школе, наставницима Томићу и Лепетићу чији их је одлазак у пензију растужио, умјетницима, научницима, спортистима.

Дјеца преузимају понашање особа које поштују, па је зна-

чајно када оне имају развијене социјалне и емоционалне вјештине. О томе смо разговарали са директорицом мр Јеленом Лучић.

Директорице, ко је по Вашем мишљењу херој?

Херој је онај ко осјети ритам по коме се корача кроз живот у садашњости, ко поштује и цијени себе и друге. Херој је родитељ посвећен добробити своје дјеце, грађанин посвећен развоју своје земље, човек који ствара за добробит цијелог човјечанства. Онај коме је наука путоказ, онај ко нам стваралаштвом већ отвара нове видике и јача наду. Некада је довољно да у себи нађемо зрно херојства да бисмо створили нове свјетове.

Сматрам и да је наставник херој. Његов радни дан почиње прије почетка првог часа и наставља се послје завршетка свих часова. Наставник учи ђаке много више од лекције. Увијек проналази начине да своје лек-

ције приближи ђеци, да буде занимљив, иновативан. Са достојанством се суочава са свим образовно-васпитним изазовима. Наставнички посао није једна професија. Он је и психолог и едукатор и васпитач и савјетник, водич... И нема ничег узбудљивијег за наставника него кад види знање и напредовање својих ученика. Наставник има један од најважнијих послова на свијету и ради га с љубављу пред најстрожом публиком - ђецом. Будућност је у рукама ђеце!

Који је основни задатак школе?

Свако дијете заслужује школу која ће га спремити за будућност. Наша визија је да постанемо синоним за школу високих стандарда у образовању. Вјерујемо да свако дијете има право на квалитетно образовање које га припрема да буде успјешан човек у новом добу. Могућности сваког ђетета су огромне, а наш задатак је да створимо најбоље

услове у коме ће дијете бити задовољно и срећно.

Може ли школа сама постићи тако захтијевне циљеве?

Наравно да не. Имамо подршку Савјета родитеља, Школског одбора, Мјесне заједнице Зеленика, Удружења бораца Зеленика, Удружења жена „Бонаца”, Општине Херцег Нови, Министарства просвјете науке и иновација, Министарства спорта и младих и свим људима добре воље који својом подршком и донацијама помажу да наша школа буде баш по мјери ђетета.

Што бисте на крају поручили нашим читаоцима, гђе да пронађу узоре и како да препознају хероје нашег доба?

Пажљиво гледајте око себе и не заборавите да се загледате у себе.

Т.К.

Блискост

Преплићу се успомене. „Прустова мадлена” овога пута ми је литерарни конкурс Удружења сомборских учитеља за кратку причу на слободну тему „Ја учитељ”, а учioniца – Комбреј. Укуцавам: „Писмо”, и Гугл ми тренутно открива богатство значења траженог појма. Читање са екрана ми прекидају бљескови сјећања – тренуци нађеног времена смјештени у два вијека. Издавају се главни ликови – реални су: Дјевојчица, Дјечак и Наставница. Прича је настала њиховом заслугом, истинита је и све троје учествују у њеном стварању.

Основношколци из друге половине 20. вијека одрастали су без интернета, не слутећи да ће брза онлајн комуникација, а о онлајн настави да не говоримо, постати реалност њихових потомака. Данас изгледа необично, што сам те 1997. године, литерарне радове својих даровитих ђака, откуцане на писаћој машини, у Индију послала у коверти, поштом. Са писмом је путовала и пјесма плавооке једанаестогодишње ученице V разреда, Невене Кековић. О Невенином катрену и сада мислим исто као онда – ријеч је правом умјетничком дјелу које је промијенило моје дотадашње мишљење о дјечијем стваралаштву, донијело ми радост открића и постало важан дио мог читалачког искуства. А што се поменутог литерарног конкурса тиче, вријеме је пролазило и конкурс је заборављен. Ипак, одговор из Индије на школску адресу стигао је годину и по дана касније. Ја тада нисам била у школи, али била је Невена.

„У учioniцу су ушли директорица школе и наставник ликовног васпитања и саопштили лијепу вјест – добила сам награду у далекој Индији и то за ликовни рад. Била сам од оне дјеце која лијепо пишу. Објавила чак и збирку пјесама. О свом сликарском умијећу никад нисам имала високо мишљење. Помислила сам да су ме помијешали са неким, али тренутак славе је најдјачао сумњу. Тако сам, неколико седмица, одлуком

Прва награда за кратку причу „Блискост”

Поводом Дана просвјетних радника, Удружење сомборских учитеља је расписало литерарни конкурс „Ја учитељ”. На њихову адресу стизали су радови из читавог нашег региона. Организатор наводи да је стручни жири у саставу Лидија Неранчић-Чанда и Марина Антић Хајнал, имао тежак задатак да одабере три најбоља рада. Прва награда, по одлуци жирија, припала је Тамари Комар, професорици из ОШ „Илија Кишић”, за кратку причу под називом „Блискост”.

Т.К.

мог наставника ликовног, постала носилац међународног признања за дјечије стваралаштво у ликовној умјетности. Недуго затим из Индије су послали и пригодне награде за школу и мене. Поред сребрне медаље и плакете с мојим именом, уручена ми је и велика књига са радовима дјеце из читавог свијета. Мог ликовног рада у њој није било. Своје име сам нашла испод пјесме „Лист на путу” (“A leaf on the road”). Ето, награђена сам за поезију, али наставница Тамара Комар, која је послала пјесму, није могла да укаже на то, јер је била на трудничком одсуству. Тако је окончан мој кратки сликарски тријумф и ја више никада, чак ни забуном, нисам ни похваљена за ликовни рад.”

Јутра 21. вијека почињу буђењем, након којег слиједи узимање мобилног телефона. Док размишљам о Невени и електронском

писму које ми је послала, отварам Матијину поруку датирану 4. маја 2022. године, годину у којој је мој бивши ученик и његова генерација рођена 2004. постала пунољетна. Матија Булајић школовање је наставио далеко од своје куће и основне школе. Дуго га нисам видјела, али сваког прољећа, помислим на њега чим видим прве ласте и увијек се насмијем. „Како сте, разредна?”, пита Матија. Потпуно сам сигурна да он још напамет зна пјесму Витомира Николића „Моје поштовање, враци” која је дванаестогодишњацима из тадашњег VIа отварала врата свијета поезије. Николићев пјеснички језик их је и збуњивао и надањивао, испуњавао их је откриће новог и другачијег погледа на познати свијет, али и прилика да заузму став и искажу сопствено мишљење. Тако су својој тадашњој разредној испричали како је Матија на питање учитељице Јелене Лучић када ласте одлазе на југ, први дигао руку и одговорио: „Уторком!” Тај уторак нас је зближио више од свих осталих дана у седмици. На Матијину поруку одговорила сам: „Добро сам, Матија. Видјела сам јуче прве ласте.” „Драго ми је да сте ме се сетили”, пише он. Ту престаје наше дописивање, али блискост траје.

Првонаграђена кратка прича на Међународном конкурсима „Ја учитељ”

ОБИЉЕЖЕН ДАН МОЛА

Učenci devetog razreda: Pestorić Tijana, Četković Milica, Marić Nemanja i Bojić Kosta sa nastavnicom hemije Jelisavom Garović obilježili su Dan mola nizom aktivnosti u holu naše škole. Dan mola se obilježava svake godine 23.10. u periodu od 6.02 do 18.02h. Mol je jedna od sedam osnovnih mjernih jedinica SI sistema. Mol je jedinica za količinu supstance i definiše se kao količina supstance koja sadrži toliko molekula koliko ima atoma u tačno 12 g ugljenikovog izotopa C12. Ova konstanta je poznata kao Avogradrov broj i iznosi približno 6,0221415·10²³.

РЕЦИКЛАЖА НИЈЕ ГНЈАВАЖА

U petak 27. oktobra 2023. Godine, naša škola je bila mjesto gdje se brojnim aktivnostima svih učenika i nastavnika obilježavao Dan reciklaže. Prethodnih dana su nam naši nastavnici govorili o tome što je reciklaža i koliki je njen značaj, pa je i to bio razlog da se potrudimo i od kuće donesemo sekundarne sirovine koje se mogu reciklirati – papir, staklo, plastiku.

Željeli smo saznati što učenici govore i pišu o ovom važnom pitanju. Tara Kostić, učenica VIIIa, nam je rekla: „Svi smo svjesni da je planeta na kojoj živimo jedinstvena i nezamjenjiva. Znamo da ne postoji druga šansa, ni druga opcija. Da li se nešto zaista ozbiljno radi po pitanju njenog očuvanja?”

Nada Živanović iz VIIIa bila je podstaknuta ovom temom i napisala je rad je o tome kako se osjećaju odbačeni predmeti kojima je reciklaža šansa za novi život: „Čuli ste za reciklažu, nama starim, nepotrebnim predmetima to je magični povratak u život.”

Marija Šarović, učenica VIIIa, se pitala kako pomoći prirodi i u reciklaži nalazi odgovor: „Otpada je manje, a mi smo se skupljajući papir i plastiku zabavljali i činili svijet veselijim. A takođe smo pomogli prirodi.”

Nikolina Medenica iz VIIIa priča o tome zašto je recikliranje važno: „Recikliranjem papira, kartona i drvene građe čuvamo šume od sječe, a time ćemo sačuvati stanište biljakama i životinjama.”

Teodora Koprivica iz VIIIb, začuđena je nebrigom ljudi i pita se: „Bože, kako ne vide, gledaju a ne vide kako kontejneri za reciklažni otpad buđaju, propadaju i trunu?”

Program povodom dana reciklaže pripremili su učenici VIIIa i b i izveli su ga učenicima naše škole od prvog do devetog razreda.

DAN NAUKE

MUP-DIREKTORAT
ZA VANREDNE SITUACIJE

112

UPRAVA POLICIJE

122

SLUŽBA ZAŠTITE I
SPASAVANJA

123

ZAVOD ZA HITNU
MEDICINSKU POMOĆ

124

Dana 16. maja 2023. godine u okviru „Dana nauke“, u dva uzastopna termina, održana su predavanja i prezentacije za učenike sedmih razreda koja se odnose na prirodne nepogode, tačnije zemljotrese i požare. O zemljotresima i požarima govorila je gospođa Lidija Petrone (MUP Crne Gore Služba spasavanja i zaštite). Svojom prezentacijom i izlaganjem o zemljotresima nastavnica Mira Crnogorac upotpunila je informacijama vezanim za nastanak istih, mjerenja i zanimljivosti. Svim učenicima starijih razreda, tj. 6, 7. i 8. podijeljen je pisani materijal MUP-a u vidu letaka, sa najbitnijim informacijama o zemljotresima i požarima. Nastavnica geografije, Dragana Sjekloća je na časovima redovne nastave koji su predhodili ovom predavanju, upoznala učenike gdje naći informacije vezane za meteoalarm i uopšte za meteoroloske podatke i kako postupati. Sa posebnim osvrtom na ponašanje u priobalju mora (talasi i morske struje). Predavanje je održano uz podršku uprave škole, školskog pedagoga Vjere Niković i direktorice Dragoslave Seferović. Posebno se zahvaljujemo nastavnicu informatike Stanki Krivokapić na ICT podršci prilikom realizacije. Dragana Sjekloća

DAUNOV SINDROM

Danas, 21.3. obilježava se Svjetsku dan lica sa Daunovim sindromom.

Tim povodom, u OŠ "Ilija Kišić" djeca iz integrisanih odjeljenja, zajedno sa svojim nastavnicima pravili su papirne čarape u različitim bojama.

Pano sa njihovim radovima izložen je u holu škole

Takođe, učenici su imali rasparene čarape na sebi kao simbol podrške osobama sa Daunovim sindromom.

Aktiv defektologa

ZASTO SKAČEM

Jedan od najvažnijih segmenata procesa socijalizacije učenika sa smetnjama u razvoju, jeste rad na podizanju svijesti o njihovim potrebama, načinu funkcionisanja, kod djece tipičnog razvoja. U našoj školi se trudimo da osmislimo aktivnosti, koje će doprinijeti boljem razumijevanju i komunikaciji među učenicima. Povod za ovakva događanja se uvijek nadje. Ovog puta, to je bio 2.april, Dan osoba sa autizmom i knjiga „Zašto skačem”, koju je napisao Naoki Higašida, osoba sa autizmom, kada je imao 13 godina. Budući da je neverbalan, knjigu je napisao tako što je pokazivao slova na tastaturi, a bilježila ih je njegova majka.

Asistentkinja u nastavi, Duška Krivokapic, je sa profesoricom Tamarom Komar razgovarala o tome, pa je tekst prilagođen za igrokaz. I ubrzo se krenulo sa izborom učenika koji će najbolje iznijeti povjereni zadatak, a odmah potom i sa probama, koje su učenici Tatjana Vuković, Božidar Sikimić i Miloš Bogdanović veoma ozbiljno shvatili. Miloš je glumio učitelja, Tatjana je bila Higašidina drugarica, a Božidar - Higašida, koji uz pomoć tastature odgovara na pitanja. Kroz njihovu komunikaciju, saznaje se zašto se o autizmu i predrasudama ljudi o osobama sa autizmom. Uz mentorstvo profesorice razredne nastave, Olivera Đinović, učenici 1b razreda pravili su plakate za igrokaz.

Prvo izvođenje igrokaza „Zašto skačem” bilo je u učionici integrisanog odjeljenja nastavnice defektološkinje, Aleksandre Kontić, uz prisustvo velikog broja učenika. Nakon toga je profesorica

Tamara dobila poziv od gospođe Dragice Kosić, direktorice Dnevnog centra iz Igala, da se naši učenici predstave i u toj instituciji, gdje su nam priredili toplu dobrodošlicu. Nakon igrokaza, nastupilo je druženje, uz prisustvo lokalnih medija. Predstavio se i učenik IXa razreda, Ratmir Zankevic, koji je svojim esejem „Ljudi” pokazao kako i za učenika tipičnog razvoja, ovaj svijet može izgledati kao zastrašujuće, ali i nadahnjujuće mjesto.

Učenje može i trebalo bi da bude zabavna aktivnost, koja podstiče maštu, kreativnost i razvija talente, ali i povezuje i briše predrasude što je ovom prilikom zaista i pokazano.

Duška Krivokapić, asistentkinja u nastavi

JESENJA FEŠTA

U subotu, 18.11.2023. godine, u organizaciji Herceg Festa održana je manifestacija pod nazivom "Jesenja fešta". Učenici od prvog do petog razreda sa svojim mentorima (Svetlana Burgijašev, Ana Vujović, Pava Janjić, Olivera Đinović, Jelena Pižurica, Svetlana Suljić Trajanović, Slavica Zogović, Goran Drobnjak i Rada Vujačić) su u 13 h su na platou Gradske kafane prezentovali svoje radove i time predstavili našu školu. Pravljeni su jesenje dekoracije, crtali smo jesenje radove, ukrašavali teglice, pravljene su korpe sa jesenjim darovima, kostimi živofinja, pečurkica, grožđe... Prodefilovali smo od Gradske kafane do glavnog gradskog trga i nazad. Naš trud je bio nagrađen aplauzima prisutnih. Učenici petog razreda su imali i prezentaciju svojih pisanih radova (plakati, sastavi i pjesme).

Ana Vujović, učiteljica

SVJETSKI DAN SVJESNOSTI O AUTIZMU

Svjetski dan svjesnosti o autizmu obilježava se svake godine drugog aprila, te je tim povodom u našoj školi tokom prethodne sedmice organizovan niz aktivnosti, a sve u cilju podizanja svijesti o autizmu, spriječavanju diskriminacije i promociji socijalne inkluzije. U OŠ „Ilija Kišić“ učenici sa autizmom se edukuju shodno njihovim sposobnostima, kako u integrisanim odjeljenjima, tako i u inkluzivnoj nastavi, a zaposleni se trude da im tokom čitave školske godine stvore stimulišuće okruženje i optimalne uslove za razvoj i vaspitno-obrazovni proces, kako bi dostigli puni potencijal u odnosu na njihove sposobnosti. Upravo organizacijom niza aktivnosti tokom čitave sedmice, ideja je bila da

se prenese poruka da budemo glasni o ovoj temi svaki dan, a ne samo drugog aprila.

Sedmica je započeta izvedbom predstave „Zašto skačem“ od strane učenika sedmog i osmog razreda, kojoj su prisustvovali i učenici iz integrisanih odjeljenja. Zajedničkom saradnjom profesorice Tamare Komar i asistentkinje Duške Krivokapić, adaptiran je tekst istoimene knjige, napisane od strane autističnog dječaka koji opisuje kako autističan um misli, osjeća, posmatra i reaguje na način koji malo ko od nas može da zamisli, a potom pretočen u kraći skeč, kako bi nam navedeno i približili. Potom je sa učenicima sedmog i osmog razreda, održana radionica u vidu diskusije na temu autizma, a naglasak je bio na ličnom iskustvu učenika tipičnog razvoja u odnosu na učenike sa autizmom. Radionica je vođena od strane defektologa škole, učenici su pokazali veliko interesovanje da razgovaraju na ovu temu, iznosili su svoje mišljenje i postavljali veoma interesantna pitanja. Razgovaralo se o terminologiji vezanoj za autizam i proces inkluzije, različitim sposobnostima koje oni uviđaju kod ovih učenika i razlikama među njima, a samim tim i o njihovim očekivanjima vezanim za ove učenike što je dovelo do upoznavanja sa pojmom pozitivne diskriminacije. Iznosili su svoja lična iskustva koja su stekli u kontaktu sa ovim učenicima, prije svega u školskom okruženju, diskutovali o svom položaju u

odnosu na ove učenike, da bi na kraju razgovora dali predloge kakvu bi oni ulogu mogli imati u socijalnoj inkluziji i obrazovanju njihovih vršnjaka sa autizmom.

Nakon toga, učenici sa posebnim obrazovnim potrebama su učestvovali na turniru u boćanju, zajedno sa svojim vršnjacima tipičnog razvoja. Turnir je održan u fiskulturnoj sali škole, a organizovan je od strane „Specijalne olimpijade Crne Gore“.

Za kraj sedmice, učenici sa posebnim obrazovnim potrebama su zajedno sa defektolozima i asistentima prošetali kroz hol škole u plavim majicama i za vrijeme odmora se družili sa svojim vršnjacima, dok je sa razglasa puštana njihova omiljena muzika.

Sve prethodno navedeno pruža priliku široj društvenoj zajednici da različitosti prihvata i razumije, a ne da iste predstavljaju barijeru. Bolje poznavanje i prihvatanje razlika među nama, pomaže nam da bolje razumijemo i sebe i druge, što dalje otvara mogućnosti za razbijanje predrasuda i uspješniju socijalnu inkluziju sve djece sa smetnjama u razvoju.

Aktiv defektologa

НЕДЈЕЉА У ЧАСТ ЕВРОПСКОГ ДАНА ЈЕЗИКА

Aktivnosti u čast Evropskog dana jezika trajale su u OŠ „Ilija Kišić“, od 19. do 26. septembra, a njihov cilj je promocija višezječnosti i razvijanje svijesti o važnosti jezika kao spone među ljudima. Učenici VI i VIII razreda upoznati su sa sadržajem postera „20 novih stvari koje možda niste znali o svijetu jezika“ koji ih je podstakao da i sami pronalaze i biљеже nove, neobične, zanimljive podatke o svom i stranim jezicima. Poster je veoma motivisao učenike, jer su tekst mogli vidјети i читати na svom i drugim evropskim jezicima koje uče или би жељели учити.

„Језици у мојој учионици“, била је подстицајна тема. Наши ученици уче енглески језик који је обавезан предмет, а као изборне предмете уче италијански, њемачки и руски језик и истовремено њихови матерњи језици нису исти. Ученици су наводили и биљежили најљепше ријечи. Побједничка ријеч је била другачијег облика на различитим језицима, али истог значења – љубав! Иза љубави су се нашле: љепота, доброта, срећа, море, заљубљеност... Као куриозитет издвојићемо рад ученице осmog разreda, Марије Ш. која је на тему „Љубав“ писала на свом матерњем, јерменском и на још 4 европска језика.

„Љепота језика“, била је радионица у којој су ученици прво прикупљали језички материјал, односно фразе за које сматрају да се

не би могле превести и задржати значење (нпр. нема длаке на језику, на врх ми је језика, тржи длаку у јајту и сл.), а након тога су их илустровали. Овим активностима је руководила наставница Тамара Комар.

Nastavnica engleskog jezika, Rada Rubežić, sa učenicima IX razreda realizovala je nekoliko aktivnosti. Prva od njih bila je prezentacija o Evropskom danu jezika – o važnosti učenja stranih jezika i njegovanju maternjeg jezika.

Jedan dio prezentacije bile su zanimljivosti o jezicima. Zatim su učenici upoznati sa pojmom idioma. Kroz primjere idioma u raznim jezicima, maternjem, engleskom, ruskom, njemačkom i italijanskom imali su priliku da vide bogatstvo jezika koje govore i uče.

Završna aktivnost bile su društvene igre u kojima su provjerili svoje poznavanje idioma na raznim jezicima. Kroz igre objašnjavali su šta neki idiomi na raznim jezicima znače, kako se slični idiomi kažu na njihovom maternjem jeziku, objašnjavali njihovo značenje i sl.

Обиљежавање Европског дана језика подстакло је ученике на самостални рад, а наставницима причинио задовољство заједничког планирања. И на крају желимо да истакнемо један куриозитет овог извјештаја а он се тиче употребе два различита и равноправна писма – ћирилице и латинице.

Rada Rubežić i

ОБИЉЕЖИЛИ СМО МЕЂУНАРОДНИ ДАН ДЈЕВОЈЧИЦА У ИСТ-У

Међународни дан дјевојчица у ИСТ-у се од 2011. у више од 170 земаља обиљежава последњег четвртка у априлу. Живимо у времену технолошке револуције која укида, али и ствара нова радна мјеста – дјеца данашњице радиће послове који у овом тренутку не постоје. УНИЦЕФ је Дан дјевојчица у ИСТ-у с циљем да код дјевојчица развије свијест о креирању не само сопствене, него и будућности друштва, а на томе смо се базирали и ми, у ОШ „Илија Кишић“, односно наша професорица информатике, Станка Кривокапић која је руководила свим активностима.

Дјевојчице су подстакнуте и охрабрене да закораче у свијет STEM образовања и почну размишљати о ИСТ-у као важном дијелу своје професионалне будућности. Видео ученица Милице Свркоте и Ребеке Ђуричковић из 7.б под називом „Радост победе“, чија је менторка Тамара Комар, и рад ученице Vere Миледина из 8.б, чија је менторка Станка Кривокапић, учествују на Такмичењу за најљепшу причу или видео на тему „Дјевојчице ће оснажити ИСТ будућност“.

Ученици виших разреда припремили су презентацију из области програмирања за ученице нижих разреда као и задатке који су услиједили након презентације (MICRO:BIT, SCREATCH).

Након сјајне презентације и успјешно урађених задатака разговарало се о стереотипима и предрасудама када је избор занимања у питању, како би се подстакла интелектуална знатижеља и стваралачка жеља, развило самопоуздање ради активне улоге дјевојчица у друштву.

С.К.

ЈАВНИ ЧАС „НА ЗМАЈЕВИМ КРИЛИМА“

У Основној школи „Илија Кишић“, 5. децембра 2023. године, обиљежено је 190 година од рођења Јована Јовановића Змаја, јавним часом под називом „На Змајевим крилима“ који су, као и истоимену PowerPoint презентацију припремиле наставнице Станка Кривокапић и Тамара Комар. Летом за који је заслужан змај међу пјесницима, али и змај међу људима – Јован Јовановић, управљали су Милош Богдановић и Марко Томић, ученици 9.б.

Змајеву поезију рецитовали су ученици првог разреда, Теодора Милошевић, Милан Скочајић и Владана Мујић. Изложбу цртежа најмлађих ученика школе „Нацртајмо Змајеве стихове“, припремиле су Светлана Бургијашев, Ана Николић и Пава Јањић.

Група ученика присутне је насмијала афоризмима. На конкурс за најбољи афоризам дјечијег листа „Невен“ који данас излази у Новом Саду, а основао га је Јован Јовановић Змај 1880. године, победио је афоризам ученика 6.а Вељка Каљевића, а похваљени су афоризми његових другарица из одјељења, Анђеле Сикимић и Ксеније Песторић, као и Марије Шаровић из 8.а.

Читани су литерарни радови који су за наслов имали Змајеве стихове и били запажени на конкурсима расписаним у част обиљежавања 190 година од пјесниковог рођења. Награђену кратку причу на конкурс Библиотеке града Београда, Дечијег одељења „Змај“, Алексе Радуловића, ученика 8.а „Ми идемо на далеке путе“, читала је ученица 8.а, Николина Меденица. Међународни фестивал

дечијег стваралаштва „Желим да будем дете“ додјелио је другу награду Нађи Сикимић из 8.а за рад на тему „Ала је леп овај свет“. Нађа је била и гошћа Фестивала и тамо представила себе, своју школу, град и државу, а присутнима су приказане фотографије Нађиног наступа и дружења са дјецом нашег региона у Крагујевцу.

Играоказ „Измишљени интервју са Змајем“, публици је кроз зналачки вођен дијалог скренуло пажњу на најважније Змајеве животне и стваралачке тренутке. Извели су га ауторка Марија Шаровић и Иван Миловић, ученици 8. разреда.

Књиге Јована Јовановића Змаја и о Змају у фонду Градске библиотеке и читаонице Херцег Новог, представила је библиотекарка те установе, Бојана Вучуровић. Бојана нам у име Градске библиотеке и читаонице на поклон донијела и двије Змајеве књиге и довела још двије гошће, Бранку Банићевић, библиотекарку Основне школе „Дашо Павичић“ и новинарку РТХН Славицу Милетић.

Гост јавног часа, преко Зум апликације, био је дјечији пјесник Александар Јањушевић. Он је прво говорио о себи као читаоцу и поштоваоцу Змајеве поезије, а онда испричао мање познате анегдоте из Змајевог живота.

Час је завршио пјесмом „П(ј)есмо моја“, чији је текстописац Јован Јовановић Змај, композитор Корнелије Ковач, а пјева је Здравко Чолић.

Т.К.

ОБИЉЕЖЕН ДАН ПОРОДИЦЕ

У сусрет 15. мају, Међународном дану породице, жељели смо подсјетити на њену улогу и значај. Ученици су писали на тему „Породица и породичне вриједности“ и Алекса Радуловић, 7.а, је на конкурс „Шантићева реч 2023.“ похваљен за свој литерарни рад. Истим поводом смо у суботу, 13. маја, посјетили Градску библиотеку и читаоницу Херцег Нови, гдје нас је угостила Јелена Ђоновић и представила роман завичајне књижевнице Босиљке Пушић „Пожели звијезду падалицу“. У пријатној и опуштеној атмосфери Јелена Ђоновић је са ученицима разговарала о фиктивним породичним односима унутар књижевног текста као полазној основи за разумијевање реалних породичних односа, развијајући код ученика љубав према писаној ријечи и његујући културу дијалога. За сам Дан породице, Тамара Комар је осмислила радионицу „Породичне вријед-

ности“ у коју су били укључени ченици 7. разреда. Подијељени у групе, кренули су од најједноставнијег метода за креативно размишљање тзв. олује идеја, а задата ријеч била је породица. Затим су играли задату улогу, односно постављали питања – из перспективе родитеља и дјетета. Међу бројним интересантним питањима, највише смо се замислили над питањем родитељима: „Да ли увијек мислите све што кажете?“

Следећа активност била је именовање узрока и посљедица породичних неспоразума и њихов графички приказ на „дрвету проблема“.

Циљ је био сагледавање породичних неспоразума ради њиховог превазилажења. Последња активност носила је назив „Један сасвим (не)обичан породични разговор“, а задатак сваке групе је био писање игроказа у којем би број драмских лица, односно улога, одговарао броју чланова групе како би сви могли да наступе пред одјељењем.

ЗА НАЈБОЛЈУ ДЈЕЧЈУ КЊИГУ

Књигу „Пожели звијезду падалицу“ Босиљке Пушић, у изданју „Ободског слова“ из Подгориче и „Штампар Макарија“ из Београда, једногласном одлуком Жири проглашава најбољом дјећјом књигом сајма.

Двadesетак ликова, у овој умјешно написаној књизи, својим каузалним везама по хоризонталној и вертикалној, временској или просторној, граде моzaик којим може бити попољчан живот било кога од нас. Тај моzaик повезују двије велике теме – тема љубави и она стална потрага за властитим идентитетом. Управо теме са којима се, врло често на конфликтан начин, suoчавамо на степеништу преко којег морамо да закорачимо како бисмо ушли у свијет одраслих. Но, да ли је то заиста прелазак с друге стране оградe или је то тек другачији угao глeданја на велика питања љубави и идентитета, дилема је коју ауторика дискретно, из другог плана, ставља у средиште текста.

Босиљка Пушић на непримјетан начин кида уобичајене моделе обраћања генерацији којој је књига намијенјена и као пратеће теме уводи и питања вршњачког насиља, породичног насиља, анализира супкултуру „опасног живљења“ а то чини, по властитом свјedoчењу, под утицајем самих будућих читалаца. Наиме, ова књига је у једној фази свог настајања испричана пред члановима драмске секције ОШ „Милан Вуковић“, и они су својим идејама и сугестијама помогли ауторци да доврши овај роман и „усмјери радњу на крими причу која би без њиховог утицаја тек овлаш била испричана“. Дакле, ово је ријетка књига која је читана прије писања и писана након читања. Књига у коју је аутор и буквално увео читаоца као ствараоца, а потом те младе људе учинио трагачима за сопственим ликом у књизи која трага за идентитетом.

КОМЕНТАРИ УЧЕНИКА О ИЗБОРНОМ ПРЕДМЕТУ МЕДИЈСКА ПИСМЕНОСТ

„Мој омиљени час медијске писмености био је када смо сви причали о својим осјећањима, без осуђивања. Приликом Пауер Поинт презентације „Медији и осјећања“, помагао сам у све 4 групе медијске писмености. Јако ми је драго када ме наставници питају за неку врсту помоћи, а још драже ако могу помоћи.“

Марко Томић, 9.б

„Ја мислим да је медијска писменост важан предмет. Помаже ми да препознам лаж на интернету. Научила сам да разликујем различите врсте медијских садржаја, а и да боље разумијем себе.“

Габријела Кривокапић, 7.а

„Медијска писменост као предмет ми се допада. Научила сам како да препознам своје емоције изазване медијским садржајем, али и да их контролишем. Научила сам да разликујем мишљење од чињеница и да увијек будем своја и да бринем о себи.“

Кјара Песторић, 7.а

„Од када имам овај предмет, имам више самопоуздања. Осјећам се пријатно на часу медијске писмености. Раније нисам знала како да контролишем емоције.“

Теодора Савић, 7.б

„Предмет је користан, а уједно и забаван. Увијек када идем на час, осјећам се опуштено и без стреса. Волим медијску писменост, јер упознајем себе, образујем се и износим своје мишљење.“

Ива Вуксановић, 7.а

„Важно је бити медијски писмен да бисмо могли уочити што је циљ неког медијског садржаја и тако избјегли манипулације.“

Андреа Јушковић, 9.а

„У медијској писмености има пуно психологије. Мислим да ми то треба, зато волим медијску писменост.“

Јелизавета Васиљева, 7.а

„Научила сам да препознајем своје емоције, именујем их и контролишем. Многе објаве на интернету које би нас можда некад погодиле и растужиле сада другачије гледамо.“

Весна Вучуровић, 7.б

„Овај изборни предмет је веома потребан и интересантан. Много смо сазнали, на примјер о лажним информацијама у чијем ширењу учествују медијски неписмени људи и дјеца. У другом полугодишту настављамо са учењем.“

Ребека Ђуричковић, 8.б

„Чињеница је да нам је у 21. вијеку медијска писменост неопходна, јер смо непекидно изложени утицају медија. Учимо да препознамо манипулацију и говор мржње, разликујемо информисање и убјеђивања, као и различите врсте медијских садржаја.“

Марија Килибарда, 9.а

НЕОПХОДНОСТ МЕДИЈСКОГ ОПИСМЕЊАВАЊА

Неопходност медијског описмењавања је епосредни повод за разговор са проф. др Вуком Вуковићем је изборни предмет медијска писменост који се изучава у нашим основним школама од школске 2023/2024. године. Вук Вуковић је ванредни професор на Универзитету Црне Горе и гостујући професор на интердисциплинарним студијама Универзитета уметности у Београду. Предаје на Факултету драмских уметности, Факултету политичких наука, Филозофском факултету и Факултету ликовних уметности.

Иако се ријеч медији употребљава често, многи су несигурни у њено значење. Што су медији?

Медије данас посматрамо у најширем значењу и, као такви, они обухватају читав низ порука, значења, апарата, алата, платформи и садржаја. Дакле, када говоримо о медијима - говоримо о медијима у традиционалном смислу (штампа, радио, телевизија, интернет), али говоримо и о популарној музици, филмовима и телевизијским серијама, Нетфликсу и другим платформама на захтјев, о Фејсбуку, Инстаграму и ТикТоку... Почетком 20. вијека се сматрало да нешто мање од 70% времена у будном стању проводимо уз неки медиј (било примарно као нпр. гледајући филм или секундарно као нпр. слушајући радио док возимо или кувамо), а данас је тај проценат неупитно већи. Један мали, али одличан експеримент, о којем вриједи разговарати је - екранско вријеме (screentime) јер нам данашњи телефони омогућавају да видимо гдје и како трошимо наше вријеме. Колико тог времена је заиста у функцији информисања, образовања и забаве, а колико у бесконачном изобиљу садржаја и тзв. непрегледном скроловању.

Како бисте најједноставније објаснили појам медијске писмености? Који су њени темељи?

У оквиру претходног питања смо поменули и изобиље медијског садржаја и управо ту треба тражити одговор на питање - шта је медијска писменост: низ алата - знања, вјештина и способности које ће нам помоћи да се снађемо у тим изобиљу и проберемо оно што је за нас најважније и најкорисније. Медијска писменост је мапа коју користимо за сналажење по (непознатом) терену, а та мапа нам помаже чак и смо потпуно убјеђени да пут познајемо одлично. Дакле, медијска писменост нам помаже, како то неки професори кажу, да ствари држимо под контролом, односно да што јасније сагледавамо границе између реалног свијета и свијета који конструишу медији. Сматра се да постоје три основна упоришта, односно темеља медијске писмености: лични положај, расположиво знање и вјештине. Лични положај нам говори о циљевима и жељама. Што су наше жеље за добијање тачних информација јаче, више ћемо напора уложити да то тих информација и дођемо, па ћемо имати и већу контролу

над комплетним процесом информисања. Расположиво знање чини група организованих информација у нечијој свијести и зависи од нашег претходног искуства, односно расположиво знање не настаје спонтано, већ се системски и брижљиво стиче. Када је ријеч о медијској писмености, она захтјева знања из пет области: утицај медија, садржај медија, медијске индустрије, стварни свијет и сопствена личност. Коначно, вјештине представљају помоћна средства и стичу се кроз праксу, а укључују - анализу, евалуацију, груписање, индукцију, дедукцију, синтезу и апстракцију. На овим темељима почива комплетно поље медијске писмености.

Зашто је важно да се медијски описмењавамо? До чега може довести медијска неписменост?

Медијска неписменост ће, без сумње, довести до тога да много гријешимо и не сналазимо се у данашњем свијету и изборима који нам се намећу - од тога које жваке да купимо у продавници до тога за кога да гласамо на изборима. Да бисмо могли да донесемо информисану и свјесну одлуку, требало би да познајемо како функционишу медији, као и темеље на којима почива медијска писменост. Без икакве дилеме, медијска писменост је пресудно важна да бисмо разумјели низ тема које карактеришу данашње друштво: дезинформације, онлајн насиље, рекламе, маркетиншке кампање, интерактивне игре, спорт, итд.

Т.К.

Промоција „Порука из прошлости“

Међународни пројекат Поруке из прошлости посвећен културној баштини региона, средњовјековним надгробним споменицима – стећцима, финансирао је Фонд за Западни Балкан. Носилац активности је био Музеј града Зенице са партнерима – НВО Академијом друштвених наука из Бијелог Поља и Општинском библиотеком „Слово“ из Лапова. У оквиру Пројекта штампана је и збирка „Поруке из прошлости“ Јуниор/ка са 32 кратке приче ученика основних и средњих школа из БиХ, Србије и Црне Горе. Међу њима су и 4 приче из Херцег Новог, а аутори су им Иван Меденица, Митар Радоњић, Вук Апарац и Милица Радуловић, ученици IXа разреда ОШ „Илија Кишић“. Њихова менторка Тамара Комар је у учионици у којој су приче настале организовала и водила промоцију и ссврнула се на радове својих ученика указујући на оно што им је заједничко, али и на сваку причу појединачно. Млади аутори су публици читали своје награђене кратке приче. „Иван, Вук, Митар и Милица урањају у прошлост преко стећака, чврсто утемељени у садашњости. Све 4 приче, су стилски и садржајно аутентичне. Заједничко им је што имају јасну фабулу и чврсту композициону структуру која резултира недвосмисленим, али вишезначним порукама – идејама.

Прича Ивана Меденице почиње једне сасвим обичне, досадне, монотоне вечери од које ни главни лик, ни његови пријатељи нису имали никаква очекивања, а онда ће им се пред стећцима обратити прошлост „без ријечи, али некако јасно, директно, с повјерењем и без позе и околишања“. СтећакпрекокојеГмитарРадоњићуспостављаветзусапрошлошћу обрастао је маховином која крије камену пластику – призоре из живота једног јунака... А јунаци имају тренутке славе, али и свакодневицу... Пред дјечаком из XXI вијека загладаном у стећак, оживљава прошлост захваљујући вјештим рукама клесара. Задивљен мајсторством средњовјековног умјетника дјечак доводи у везу клесара са данашњим цртачима стрипа. У фокусу Вука Апараца је скромни и прост човјек који није ни слутио да ће преко стећака које је клесао постати узор. Своје умијеће преносио је ученицима бирајући их срцем, гледајући богатство њихове душе. Поштовали су га, јер не бира ученике по златницима које му нуде, нити по препорукама великаша које му доносе. Он је знао да их може научити занату, а „да они умјетност морају носити у себи да би је подијелили с другима“. Своју причу Вук завршава реченицом: „Стећак је порука из прошлости коју свако разумије на свој начин, за мене је стећак успомена на величанственог и скромног човјека – умјетника који освјетљава пут у будућност.“ Приповиједање Милице Радуловић збуњује и изненађује лакоћа повезивања далеких историјских епоха чија се јака енергија и утицај осјећа на мјесту на којем се налази најстарија црква на Балкану... И тамам када нас Милица убиједи и повјерујемо да је оживио дух из прошлости, долази до неочекиваног обрта – фантастика се урушава и уступа мјесто класичном крими завршетку. „Када је полиција отишла на мјесто које описах, од дјевојке није било ни трага, осим што су у цркви видјели блатњаве отиске малих женских стопала.“ Милица својом причом указује да прошлост, упркос свом несутпнитном присуству, не мора слати поруке, а наша виђења и тумачења актуелних догађаја утемељена у њој нису увијек исправна и тачна!“

Софија Касум на манифестацији „Дјеца имају крила“

У организацији Дјечјег савез Тивта и Дјечјег савеза Подгорице, 24. марта 2023. године у Тивту, одржани су Сусрети младих талената и стваралаца Црне Горе под називом „Дјеца имају крила“.

Надарени ученици, из појединих основних школа Црне Горе, представљају свој таленат у поезији, глуми, музици, а својим наступом подржавају и настављају идеју коју је започео познати дјечји пјесник Драган Радуловић.

На ову значајну манифестацију позване су ученица осмог разреда **Софија Касум** и професорица **Рајана Врбњак**. Софија је прочитала свој литерарни рад *Тајне бродског дневника* и добила заслужени аплауз бројних посјетилаца.

Сви учесници Сусрета добили су дипломе, а Софија је похваљена и од председнице Дјечјег савеза Тивта, госпође Славице Вулановић, која је истакла да се увијек радује талентованој дјеци јер на најљепши начин представљају свој рад као и школу из које долазе.

Р. Врбњак

Мала бокешка фешта

ПРОГРАМ

Добродошлица присутнима, Тамара Комар
Поздравна ријеч водитељке, Анђела Шестовић
„Бокешка слава“, играоца ученика I разреда; учитељице – Јелена Луцић и Оливера Ђиновић
„Бока“, Алекса Шантић – рецитије Иван Миловић, VII б
„Колико познајеш бокешке изразе“, извјештај Милице Радуловић, IX а
„Како се по бокешки каже“ – Мала изложба; Бјанка Петровић, VII б
„Замислите, ћецо, једно велико море“, ауторска пјесма Валерије Милановић, IV а; учитељ – Горан Дробњак
„Колико познајеш бокешке изразе“, играоци учесника школског такмичења
Одјава уз мажоретке Валерију и Дарију Милановић
РОШТУЛЕ ЗА КРАЈ!

Извјештај

У нашој школи је 27. II 2023. године одржано школско такмичење – квиз „Колико познајеш бокешке изразе“. Ученици су се организовали у екипе од по три члана и кроз игару показали и жирију своје знање, али и умјеће када је у питању познавање бокешких ријечи.

Учешће у квизу је узело пет екипа, са традиционално бокешким називима: Попице, Приганице, Кундурице, Помидоре и Трабакула.

Жири у саставу Мирјана Томић, Вјера Укропина и Сава Суботић имао је изузетно тежак задатак, јер су све екипе биле приближно истог квалитета и заиста су нијансе пресудиле и одлучиле о побједнику.

У напетом и надасве изједначеном и занимљивом финалу, уз мало среће, побједу је однијела екипа „Попице“ – у саставу Ања Черевцики, Миа Обрадовић и Милица Радуловић, IX а, која представља нашу школу на регионалном такмичењу у Котору 18. марта.

Честитамо свим екипама, похваљујемо њихов труд и желимо да наставе чување језика и традиције нашег завичаја и да се видимо до године.

Милица Радуловић, IX а

ВНОСТИ АКТИВНОСТИ

Ученици VIа илустровали емоције

У Градској библиотеци и читаоници Херцег Нови, 6. септембра 2023. године, у сарадњи са Херцегновским стрип фестивалом, за ученике основношколског узраста, одржана је интерактивна радионица „Како илустровати емоције“.

У читаоници Библиотеке, дочекале су нас директорица Јасна Маслан и библиотекарка Јелена Ђоновић. Полазницима радионице обратио се и организатор ХСФ-а, Небојша Мандић. Радионицу је стручно, ненаметљиво и са лакоћом коју имају истински заљубњеници свога позива, водила награђивана илустраторка реномираних издавачких кућа, Ана Петровић.

Т.К.

Утисци

Ксенија Песторић

„Много ми се допало кад смо цртали, као да смо ми илустратори. Радионицу ћу памтити по тим полицама пуним књига и стриповима. Најзабавније ми је било кад смо гледали сцене из „Стрипотерапије“. То звучи као добар стрип који би ме засмијао. Питала бих Ану је ли тешко цртати стрипове и воли ли то што ради.“

Нина Филиповић

„Свидели су ми се цртежи, теме разговора и поготово Ана. Радионицу ћу памтити по Аниној креативности и љубавности. Стално ми је помагала и због ње сам добила већину идеја. Цртање ми је било најзабавније. Питала бих Ану како је дошла до свог посла.“

Сара Черевцики

„Најљепше ми је било што смо цртали своја осјећања и што сам сазнала колико људи се удружи да би настала једна књига. Радионицу ћу памтити по дивним другарима и Ани Петровић која је држала ту радионицу стрипова. Најзабавније је било кад смо цртали осјећања. Ја бих питала Ану шта је навело да буде илустраторка.“

Василије Томић

„Свидјело ми се што сам цртао и Анине цртежи. На радионици сам гледао књиге и упознао много другара. Питам бих Ану да ме научи цртати као она, јер прелијепо црта.“

Анђела Сикимић

„Било је дивно – друштво, атмосфера, стрипови, илустраторка Ана Петровић. Радионицу ћу памтити по цртању, оно ми је било најзанимљивије. Питала бих Ану како је тако добро научила цртати“

Ања Лазовић

„Ана нам је објаснила многе ствари које се тичу цртања и задала нам да нацртамо како се осјећамо. Радионицу ћу памтити по Аниминим цртежима. Ја бих питала Ану како тако lijepo црта.“

Тамара Комар

Скуп представника ђачких парламената у ОШ „Милан Вуковић“

Представници Ђачког парламента наше школе са наставницом Иваном Вукчевић су били на скупу представника ђачких парламената свих херцегновских основних школа који се одржао у ОШ „Милан Вуковић“, 22. априла 2023. године у 13 часова. У информатичкој учионици одржало се важно предавање и презентације које се односе на природне непогоде и начина понашања у њима. О земљотресу и понашању током истог говорила је Лидија Петроне (МУП Црне Горе- Служба спасавања и заштите), о метро аларму говорила је Драгана Сјеклоћа, проф. географије (ОШ „Илија Кишић“ и ОШ „Милан Вуковић“), а о непогодама на мору, сигурности на мору као и о законима који се на то односе, сазнали су из презентације коју је послао господин Жарко Лукшић (Управа поморске сигурности и управљања лукама Црна Гора, Бар).

Учесници су добили радне материјале с овог скупа како би могли их презентују својим другарима на часовима предвиђеним за то (ЧОЗ).

Скуп је одржан на иницијативу Савјета родитеља ОШ „Милан Вуковић“, који је подржао идеју председнице савјета родитеља Јелене Ђоновић, а идеју је подржало и руководство школе и директорица ОШ „Милан Вуковић“, Маре Вујиновић. На замисао за овај скуп и ширење свијести међу младим људима о важности и значају понашања при природним непогодама, а нарочито о значају и важности поштовања метро аларма у нашој средини, дошли су подстакнути трагичним догађајем у јануару мјесецу ове године, када је у мору уз само шеталиште настрадао ученик ОШ „Милан Вуковић“. На почетку самог скупа председница Савјета школе, домаћина, позвала је све присутне да минутом чућања одају пошту настрадалом ђетету. Савјет родитеља ОШ „Милан Вуковић“, након овог покреноу је и иницијативу за сигнализацију која се односи на мето алатне на шеталишту нашег града, Херцег Новог.

Драгана Сјеклоћа

Мала матура

Године које смо провели у школским клубовима, заједничке успомене, успехе, снове, одрастање и дружење заокружили смо на прослави мале матуре у Градској кафани.

Узбуђени и дотерани! Патике, тренерке и фармерице заменили смо елегантном гардеробом, пуни младалачког ентузијазма, прошетали смо од Дворане Парк до Градске кафане, испраћени аплаузима родбине и пријатеља, учитеља и наставника који су нас учили, саветовали и васпитавали у прошлост девет година.

Драгослава Сеферовић, в.д. директорица, захвалила је учитељима и наставницима који су извели још једну генерацију ученика ОШ „Илија Кишић“, а затим упутила поруку и „малим, великим људима“ – нама.

„Хоћу да вам кажем да се један безбрижни дио живота завршио, идете у нове радне побједе. Желим да будете још успјешнији у будућем раду животу, да упишете оно што

сте жељели и да уживате у животу“, поручила је Сеферовић.

Поруке захвалности, у којима смо сабрале девет година другарства, несташлука, шапутања, првих симпатија, стицања знања, својим наставницима, разредним старешинама али и другарима, у име генерације полуматураната 2022/23. упутиле смо Марију Ралевић и ја (Милица Радуловић).

Истакла сам:

„Школа је једно дивно путовање у коме из детета израстамо у младу особу. У мору познатих и непознатих лица стичемо пријатеље за читав живот. Учимо и дружимо се.“

Полако смо почели од „А“, броја 1 и захваљујући стрпљењу, раду и упорности научили смо много тога. Заједно смо се радовали сваком успеху, а при паду смо имали једни друге.

Тешка математика, нејасна граматика, разграната биологија, обимна историја, шарено физичко, од свега по мало, остаће записано у понекој свесци и пренето онима чије време тек долази.“

„Била је част и задовољство и привилегија бити део једне овакве генерације – само свесне, са ставом, емпатичне. Исписали смо заједно странице живота најлепшим емоцијама. Време је да раширимо крила и пођемо даље...“

Милица Радуловић IXа

НАГРАЂЕНИ РАДОВИ

Награђен рад Татјане Вуковић

СПКД Просвјета расписа је литерарни конкурс у част Светосава Саве. Рад Татјане Вуковић, ученице 8.а, на тему „Чини добро, да се добрим врати“ је друго-награђен и, како саопштавају из СПКД Просвјета, оцијењен је максималним бројем бодова. Татјани ће награда бити додијељена на Светосавској академији

која ће се одржати 27. јануара 2024. године у Дворани „Парк“, са почетком у 19 часова.

Татјана Вуковић о свом раду каже: „Увијек сам била вољна да пишем, и радо сам се одазивала на конкурсе које би ми моја менторка и наставница, Тамара Комар, предложила. Када нам је рекла тему Светосавског конкурса, имала сам визију у глави. Представила сам дјевојку која под утицајем околине, веома млада почиње да живи на улици. Уочи Савиндана, она схвата своју грешку и одлази на јутарњу литургију. Када уђе у храм, пада на кољена пред иконом Светосаве и плаче. Представила сам тему на свој начин и радује ме одлука стручног жирија.“

Т.К.

Алекса награђен на конкурс Библиотеке града Београда

Библиотека града Београда, Дечје одељење „Чика Јова Змај“, објавила је резултате наградног литерарно-ликовног конкурса за дјечу основношколског узраста. Тема је била с „Ми идемо на далеке путе“ – стих великог pjesника за дјечу Јована Јовановића Змаја од чијег је рођења прошло 190 година.

Алекса Радуловић, ученик VIIа, добио је трећу награду стручног жирија. Његова прича написана је у првом лицу. Дјечак наратор среће вилењака одјевеног у панталоне од листа камелије и мајицу од латица јоргована. Златни прах са крила наслижаног и сићушног вилењака, разлетио се свуда и дјечак се смањује на величину свог новог пријатеља. Тако почиње њихово узбудљиво, чудесно и тајно путовање које ће дјечак, по повратку у своју свакодневицу, чувати дубоко у себи и чекати тренутак да поново крене на пут, у авантуру.

Алексино измаштано путовање биће објављено на фејсбук страни Дејча библиотека Змај и у „Политици за децу“. Проглашење побједника, уручивање награда и завршна свечаност одржаће се 31. марта 2023. у 12 сати.

Тамара Комар

Алекса и Валерија награђени на конкурс „Хероји нашег доба 4“

На међународном литерарном конкурс у Дружења сомборских учитеља „Хероји нашег доба“, међу награђеним ученицима из Србије и Хрватске, нашло се и двоје ученика из Црне Горе, из ОШ „Илија Кишић“. Валерија Милановић, чији је ментор Горан Дробњак, је трећенаграђена у категорији проза од 1. до 4. разреда. Алекса Радуловић је први у категорији поезија од 5. до 8/9. разреда, а његова менторка је Тамара Комар. Валерија пише о свом професору виолине који јој је њен свијет оплеменио и уљепшао звуком, али и открио још један – свијет пчеларства. „Жељела бих да се захвалим свим пчелама и пчеларима у име све дјеце на свему што раде за добробит наше планете и нашег здравља и оно што могу да закључим јесте да су они хероји не само нашег, него сваког доба“, пише Валерија. Алекса Радуловић се, с разлогом, пита ко су хероји нашег доба и да ли их виђамо на

екранима, малим екранима. Своју побједничку пјесму насловио је „Тихи хероји“ и посвећује је онима који марљиво раде, далеко од очију јавности, а пажњу читаоца усмјерава на пчеларе који су тема овогodiшњег конкурса, не заборављајући ни мала бића без којих не би било живота на Земљи – пчеле. Пчелари и пчеле „у ово смутно време/ у тишини решавају медне проблеме“.

Т.К.

Игњатије Марић ниже литерарне успјехе

Игњатије Марић, написао је приповијетку „Светосавски спокој“ за коју је добио трећу награду на конкурс „Светосавље и наше доба“, чији је покровитељ

Министарство просвете Републике Србије, а организатори Коло српских сестара Епархије бачке из Новог Сада и Удружење сомборских учитеља. Рад нашег ученика налази се у публикацији Најуспешнији радови XXXI конкурса „Светосавље и наше доба“, објављеној и у електронској форми која је доступна најширој читалачкој публици. О Марићевом успјеху говори и чињеница да су на Конкурс учествовали ученици из Србије, БиХ, Црне Горе, Словеније, Грчке, Италије и Мађарске. Организатори наводе и податак да је учествовало 430 установа и школа, као и да су оцјењивачке комисије процјењивале вриједност 2634 рада и да је поред младих аутора награђено и 5 ментора, међу којима и Тамара Комар.

Успјех Милоша Богдановића на VII фестивалу младих Рецитатора Црне Горе

На VII фестивалу младих рецитатора Црне Горе који је 5. децембра одржан у Никшићу, ученик деветог разреда Милош Богдановић освојио је друго мјесто. Милош се такмичио у категорији старијих основаца, од шестог до деветог разреда, а говорио је стихове Мирослава Антића „Неповратна песма“.

Награда је од изузетног значаја када се има у виду да су поезију казивали ученици из скоро свих градова Црне Горе и да је конкуренција била веома јака. Ипак, Милош је својим наступом одушевио не само жири, него и присутну публику, учеснике и менторе.

Жири у саставу Милица Бакрач, пјесникиња, Наталија Ђалетић, магистрица књижевности и теорије књижевности и Невенка Вулић, проф. разредне наставе,

није имао дилему о награђеним ученицима и све одлуке су донијете једногласно, иако се, у овој категорији, такмичило преко 80 учесника. У веома јакој конкуренцији додијељене су награде за прва три мјеста као и специјалне награде за казивање поезије.

Захвалница за допринос афирмацији поезије, уручена је и менторки, професорки Рајани Врбњак.

Ову реномирану манифестацију организује издавачка кућа „Ободско слово“ у сарадњи са ЈУ „Захумље“, а покровитељи фестивала су Општина Никшић, Општина Подгорица, Министарство културе и медија и Министарство економског развоја.

Р. Врбњак

НАГРАЂЕНИ РАДОВИ

Литерарни успјех Милоша Богдановића

Милош Богдановић, ученик 8.6 разреда, освојио је друго мјесто на литерарном конкурс у Интернет часописа за подстицај дечијег стваралаштва „Табла 23“. Чланови жирија били су: Срђан Живковић, главни уредник „Табле“ и пјесникиње Ивана Ђурковић и Биљана Станојевић. Од Милошеве менторке, Јелене Лучић, сазнајемо да је на конкурс пристигло 176 радова ученика из нашег региона.

Милош је награђен за есеј на тему: „Нећу да кријем своје емоције“ у чијем уводу пише: „Саставни дио нашег живота је оно што борави у нама, а испољава се кроз смијех, радост, сузе, страх, јесу наше емоције“.

У свом раду, Милош отворено, јасно и прецизно пише о тренуцима који су му измамили сузе радоснице, али храбро проговара и о сузама изазваним болом због губитка који је оставио неизбрисив траг на његову дјетињу душу.

Т.К.

Милица Мирић награђена на литерарном конкурс у

На Трећем међународном литерарном конкурс у „Књиге су врата на која куцамо онда када нико други неће да нам отвори“ који је организовала ОШ „Никодије Стојановић Татко“ из Прокупља ученица VIIа, Милица Мирић, награђена је за свој прозни рад, другом наградом стручног жирија у којем су биле књижевнице Србијанка Станковић и Ивана Ђурковић и професорица српског језика Данијела Миладиновић. Ученички радови пристигли су из Србије, БиХ, Сјеверне Македоније и Црне Горе, а организатори истичу да „пријатно изненађује број пристиглих из већине градова бивше Југославије“.

Речито, сталожено и дубоко искрено, онако како то чини сваки поштовалац књижевне ријечи, Милица пише: „Чуди ме како наизглед обичан предмет са корицама и листовима може толико рећи без гласа, утјешити без сажалења, угријати без ватре и загрлити без руку. Књига је највеличанственија ствар за нас који читамо и најоданији пријатељ пун неочекиваних изненађења, узбудљивих прича – превозно средство за путовање кроз вријеме и простор које ми без куцања отвара врата непознатих свјетова и

помаже да упознам себе. Растем уз књигу. Она ми даје могућност да доживим и видим живот кроз очи писца и учествујем у догађајима које не забрављам. Радња се може одвијати у различитим временским периодима, али ја их доживљам као садашњост. Како је могуће да се читајући, уз књигу, осјећам сигурније него поред било кога или било чега? Не знам одговор. Неријетко се упоређујем са ликовима из књиге, а често се и поистовјећујем са њима. Размишљам и у супротном смјеру, на примјер, питам се шта би они предузели да се суочавају са мојим проблемима, како би их подијелили... Ко би рекао да понекад књига може бити сигурнији ослонац од пријатеља? На њу увијек могу рачунати, њој се могу враћати, она нема предасуда“.

„Књиге су непроцењиво благо, истинско и трајно богатство сваког читаоца које се стиче у тишини. Иако су препуне знања и маште, не види свако њихову вриједност. Вољела бих да подстакнем вршњаке да више читају, јер ће тако најбоље упознати себе и своје окружење и бити срећнији“, закључује Милица.

Тамара Комар

Задужбина Доситеј Обрадовић похвалила рад Луне Перовић

Да басне могу бити прави и непогрјешиви путоказ, показала је кроз стихове пјесме „Одјеци Доситејевих мисли у мени“, Луна Перовић, ученица 7.6 ОШ „Илија Кишић“. Задужбина Доситеј Обрадовић, похвалила је Лунин литерарни рад и позвала је да присуствује свечаности која ће се одржати у Београду.

Већ у уводним стиховима, Луна, на свој дјечији начин, парафразира чувену Доситејеву мисао: „Књиге, књиге, браћо моја, а не звона и прапорце“, и пише: „Доситеј мудри ме је научио, / Да је паметан онај који је учио“.

Завршна строфа Лунине пјесме носи снажну поруку за све нас:

„Магарца ће увијек одати глас
Помоћи му не може лавља влас
У лављој кожи он друге препаде
А са њакањем страха нестаде.“

Тамара Комар

Милица прва, Милош похваљен

Српска књижевна задруга је издавачка кућа основана у 19. вијеку, а међу њеним оснивачима били су знаменити писци и научници. Први председник Задруге био је историчар, државник и филозоф Стојан Новаковић, а потпредседник, пјесник Јован Јовановић Змај који је и аутор чувеног знака СКЗ.

На литерарном конкурс у Српске књижевне задруге Бескрајно плаво коло, Милица Радуловић, ученица 9. разреда ОШ „Илија Кишић“, освојила је прву награду у категорији основних школа за рад на тему „Косовска мисао у памћењу српског народа“. Пропозиције су налагале да се радови потпишу шифром – Миличина је била „Свитање“, а својој краткој причи дала је метафоричан наслов „Колевка“. Менторка прво награђене ученице је Тамара Комар.

Међу похваљенима је Милош Богдановић, ученик 8.6 разреда ОШ „Илија Кишић“, чија је менторка Јелена Лучић. СКЗ ће свечану додјелу награда најбољима уприличити у септембру 2023.

Т.К.

НАГРАЂЕНИ РАДОВИ

Награда „Мали од палубе“ Ратмиру и Тодору

Народна библиотека Будва и НВО Драмски студио Будва у оквиру 10. Фестивала књижевности за дјецу „Мале морске пјесме и приче“ расписали су конкурс на слободну тему за ученике основних школа. На конкурс су се, судећи по награђенима, јавили ученици из Црне Горе и региона који су подијелени по категоријама – поезија и проза, млађи и старији узраст. Наши ученици Тодор Бутулија и Ратмир Занкевич су трећенаграђени у својим категоријама. Њихова менторка је Тамара Комар.

Тодор је аутор узбудљиве приче „На броду капетана Џона Пиплфокса“ која почиње бајковито: „Пловили смо дуж седам мора, седам гора, брда и планина“. Радња се одвија на Пиплфоксовом броду који плива Тихим океаном у дугој потрази за копном које ће први угледати бродски кувар и баш тада, из воде је излетјело чудовиште... О томе догађају и младом гусару који нам га је испричао, писале су и кинеске и

свјетске новине и наше, наравно.

Ратмир награђену причу „Људи“ није писао на свом матерњем језику, али упркос томе збуњујућа је и понекад застрашујућа прецизност његових запажања, даљина до које досеже његов поглед, а изнад свега искреност коју је, упркос свему, спреман да изнесе без задршке. Ратмиров есеј „Људи“ својом зрелашћу надилази године свога аутора који закључује: „Људи су лепо у својим креацијама и често страшни у својим делима. Свиђа ми се људски род, али у исто време га се бојим.“

Побједнике очекује награда „Мали од палубе“ и директно учешће на 10. Фестивалу „Мале морске пјесме и приче“ који ће се одржати у Будви од 30. марта до 2. априла. Фестивал је подржан од Министарства просвјете, науке, културе и спорта и Завода за школство.

Тамара Комар

Ала је лијеп Нађин свијет

Нову школску годину почињемо вијешћу о успјеху Нађе Сикимић, ученице VIIIа. Стручни жири Међународног фестивала дечијег књижевног стваралаштва „Желим да будем дете“, другим мјестом наградио је Нађин литерарни рад. Конкурс је расписан на тему „Ала је леп овај свет“ у знак обиљежавања 190 година од рођења великана српске књижевности, Јована Јовановића Змаја.

„Нађа је свој награђени рад писала у првом лицу, у форми кратке приче чији су главни ликови једна дјевојчица и пас Меги, чија тужна животна прича напуштеног пса има срећан крај. Свијет дјевојчице и пса је лијеп, иако и у њему, наравно, има и страха, бола, туге, ината... Тај свијет је лијеп, јер је садржајан – пун открића и сазнања“, каже њена менторка Тамара Комар.

„Обилазећи мјеста, једно за другим, стичући искуства, Меги и ја постале смо посебне и све више лично на себе када будемо одрасле. И пријатељство нас чини посебнима, онаквима какве јесмо. Љепота свијета обликује људе, али и Меги и мене.

Препустимо машти да нас покрене, да останемо увијек радознале, па макар и да не буде оно што замислимо. Далеки пут и нова открића су тек пред нама“, закључује Нађа.

Нађа и њена менторка позвале су да буду гошће Фестивала дечијег књижевног стваралаштва рала штва „Желим да будем дете“ који почиње 18. септембра 2023. године у Крагујевцу.

Т.К.

Најталентованији у Кући Ива Андрића

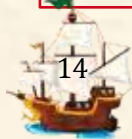
Дана 26. маја 2023. године, у Херцег Новом свечано је отворен Међународни фестивал дјечјих талената. Фестивал су отворили дјеца литерати који су освојили прва мјеста на литерарним такмичењима. У Кући Ива Андрића, из наше школе, наступило је четворо ученика и својим наступом су освојили присутну публику. Милош Богдановић, ученик 8.б разреда, наступио је први. Милош је писао стихове о хероју

Илији Кишићу по којем наша школа носи име. Милошева пјесма је награђена на школском конкурсном расписаном поводом Дана школе, 13. фебруара. Алекса Радуловић, ученик 7.а разреда, публици је представио свој побједнички рад на конкурсном Удружења сомборских учитеља „Хероји нашег доба 4“, на тему „Тихи хероји“. Лука Вујовић, ученик 7.а, читао је првонаграђени рад на тему „Умјетност као игра“ коју је расписала За-

дужбина Ива Андрића Београд, у сарадњи са Градском библиотеком и читаоницом Херцег Нови. Рад Тодора Бутулије, 7.а, прочитала је његова другарица из одјељења, Николина Меденица. Тодор Бутулија је лауреат крагујевачког Фестивала „Желим да будем дете“ захвалујући „Причи о лијевој руци“.

Милош Богдановић, 8.б

НАГРАЂЕНИ РАДОВИ

Нека свијетли Луча знања

Општина Херцег Нови и Секретаријат за културу и образовње уручили су дипломе најбољим ученицима завршног разреда наше школе, 14. 6. 2023. године у Дворани Парк. Награду су им уручили предсједник Општине Стеван Катић и секретарка за културу и образовање Ана Замбелти Пишало. Свечаности су присуствовали: директорица школе Драгослава Сеферовић, као и одељенске старјешине Наташа Вукићевић и Јован Лепетић

Носиоци дипломе „Луча“ за школску 2022/23. из IXа су:

- Вук (Ненада) Апарац
- Ања (Владимира) Черевцики
- Јелена (Саше) Марић
- Јована (Вељка) Мићуновић
- Михаило (Ранка) Пушара
- Андреј (Дејана) Шофранац

Носиоци дипломе „Луча“ за школску 2022/23. из IXб а су:

- Никола (Новице) Божовић
- Лазар (Рајка) Димић
- Ален (Неждада) Шукурица
- Марија (Петра) Ралевић

Дана 15. 6. 2023. године уприличен је свечани пријем свих ученика IX разреда којима су одељенске старјешине, уз присуство предметних наставника и педагогике у зборници школе уручили свједочанства. Директорица школе уручила је награде ученицима који су представљали школу на државним и међународним такмичењима, као и дипломе „Луча“ и честитајући им, поред осталог, је рекла:

„Разлика између могућег и немогућег јесте у томе што је за немогуће увијек потребно имати мало више вјере. Зато вам желим да увек будете истрајни у својим намерама и постигнете оно што нико до сада није успио!“

Т. К.

Тијана награђена на 11. конкурсу „Ко каже да не читам лектуру“

Ученица 7.а ОШ „Илија Кишић“, Тијана Горановић, освојила је треће мјесто на 11. конкурсу „Ко каже да не читам лектуру“ за пјесму на тему „Аска и вук на балетској представи“ у категорији старијих разреда основне школе.

У Тијаниној пјесми од 4 катрена са дослиједно парном (а,а,б,б) римом, вук се нашао на бини и засметао грациозној балерини – Аски. Ситуација је за обоје била збуњујућа, али је убрзо постала забавна свима и њима и публички

Својом шаљивом пјесмом Тијана лирски реаговала на Андрићеву алегоричну приповијетку „Аска и вук“ и стиховима измирила Аску и вука.

Тамара Комар

Тодор Бутулија први на Фестивалу дечјег књижевног старалаштва „Желим да будем дете“

Данас, 8. септембра, обиљежавамо Свјетски дан писмености, поносни на литерарне резултате наших ученика на Четвртом фестивалу дечјег књижевног стваралаштва „Желим да будем дете“ у организацији удружења „Где су књиге, нема бриге“ из Крагујевца. У конкуренцији виших разреда основне школе Тодор Бутулија је први, а његова другарица из одељења VIIа, Татјана Вуковић, похваљена је за свој поетски рад. О томе нас је информисао дјечији писац Александар Јањушевић и позвао у Крагујевац на завршну свечаност, 29. септембра, на којој ће бити уручене награде.

Првонаграђени Тодор Бутулија за главни лик

своје „Приче о лијевој руци“ бира наизглед обичног дјечака и радњу смјешта у исто такво школско јутро. Дјечак је срећан све док од другова не сазна за предстојећи писмени задатак на који је сасвим заборавио... Загледан у свеску, он одсутно држи оловку у лијевој руци... А онда се лијева рука отима дјечаковој контроли и почиње писати као суманута. Та иста лијева рука ће наставници предати свеску за писмене задатке, на чимим ће корицама након „исправке“ писати пет плус...

Татјана Вуковић у својем хваљеном раду стих ма одговара на једно веома тешко питање које гласи: „На кога личим?“ Татјана признаје да су јој непод-

ношљиве разне и празне приче старијих, па кад јој дојади слушати да „онај мали не личи на мајку“, она реагује: „Уђем тако у тај њихов КЛУБ/ И викнем на сав глас/ То је његов проблем./ Не тиче се вас!“

Тамара Комар

РАДОВИ НАГРАЂЕНИ НА ОПШТИНСКИМ КОНКУРСИМА

Имам право на срећу

Срећу чине мале ствари и разне околности, а углавном ситнице. Као што савршенство чине ситнице, а само савршенство није ситница, тако је чини ми се и са срећом.

Ја желим да имам право на те ситнице које ме чине срећним. Нико ме не дам да ме ускрати за те ситнице, а камоли за неке веће ствари. Срећа је нешто што се ријечима тешко описује, срећу можемо осјетити и доживјети, срећа може заголицати наше срце. Када цијенимо мале ствари у животу попут топле шоље чаја, осмијеха или подршке пријатеља, осјећај среће постаје дубљи и постојанији. Захвалност је гориво које напаја нашу срећу. Главати за срећу значи свјесно усмјеравати своје мисли, осјећања и поступке према позитивном и испуњеном животу. То није увијек лако, али кроз свакодневне одлуке и ставове, можемо осјетити срећу и ширити је на друге.

Човјек, најалост, више жали за оним што нема, него што ужива у ономе што има. Или што је још горе, постаје свјестан вриједности нечега или некога тек када то изгуби. Можда има истине у стиховима Десанке Максимовић, да је *срећа лијепа само док се чека*.

За срећу се треба борити, а када имамо среће, треба је чувати, а не искоришћавати. Када добро размислим, сматрам да имам среће и срећан сам због тога. Вјерујте у мале ствари, вјерујте у себе и вјерујте у срећу!

Вук Вуковић, VIIIв
*Друго мјесто на литерарном
конкурсу НВО „Зрак сунца“
поводом Свјетског дана дјетета*

Ментор: Рајана Врбњак

УДРУЖЕЊЕ ЖЕНА „РИЗА“ БИЈЕЛА

У времена тешка – у вихору рата
једна вредна група жена
добročинством обасјана
утјеху и помоћ пружаше свима-
дједи, младима и старима.

Хуманости оне нас уче,
људску душу оне докуче,
великодушност сви њихову приме,
па свијету овом нема зиме!
Удружење жена „Риза“
њихово је сјајно име.

Оне су њежни симбол града
наша љубав, вјера и нада,
научише све да схвате
да се добра дјела – добрим врате.

Алекса Радуловић, VIIа

Моја Црна Гора

Тамо гдје свиће рујна зора,
гдје се љубе небо и море,
гдје се чује вика галебова,
гдје се рибар и бура боре.

Тамо гдје маестрал косу мрси,
гдје миришу борове шуме,
гдје се снијег у мору огледа,
гдје се валови и стијене љубе.

Тамо гдје се гусле чују,
гдје се голи камен воли,
гдје бих живот дала свој,
земљи мојој, Црној Гори.

Уна Томановић, VIII б

*Треће мјесто на литерарном
конкурсу Матице црногорске
огранак Херцег Нови*

Књиге су врата на која куцамо онда када нико други неће да нам отвори

Често се осјећам усамљено и искључено, као да никог нема. Та наизглед мирна, а заправо бурна стања није лако пребродити. Неко свој спас нађе у шетњи кроз природу, неко у спорту, а неко у другој реалности препуштајући се невјероватној авантури званој књига.

Чуди ме како наизглед обичан предмет са корицама и листовима може толико рећи без гласа, утјешити без сажељевања, угријати без ватре и загрлити без руку. Књига је највеличанственија ствар за све нас који читамо и најоданији пријатељ пун неочекиваних изненађења, узбудљивих прича – превозно средство за путовања кроз вријеме и простор које ми без куцања отвара врата непознатих свјетова и помаже да упознам себе. Растем уз књигу. Она ми даје могућност да доживим и видим живот кроз очи писца и учествујем у догађајима које не заборављам. Радња се може одвијати у различитим временским периодима, али ја их доживљавам

као садашњост. Како је могуће да се читајући, уз књигу, осјећам сигурније него поред било кога или било чега? Не знам одговор. Неријетко се упоређујем са ликовима из књиге, а често се и поистовјећујем са њима. Размишљам и у супротном смјеру, на примјер, питам се шта би они предузели да се суочавају са мојим проблемима, како би их поднијели... Ко би рекао да понекад књига може бити сигурнији ослонац од пријатеља? На њу увијек могу рачунати, њој се могу враћати, она нема предрасуда.

Књиге су непроцењиво благо, истинско и трајно богатство сваког читаоца које се стиче у тишини. Иако су препуне знања и маште, не види свако њихову вриједност. Вољела бих да подстакнем вршњаке да више читају, јер ће тако најбоље упознати себе и своје окружење и бити срећнији.

Милица Мирић 7.а, награђени рад

РАДОВИ НАГРАЂЕНИ НА ОПШТИНСКИМ КОНКУРСИМА

На дан моје крсне славе

Зима је. Ближи се и моја слава, Јовандан и јако јој се радујем. Два дана прије славе све мора да буде чисто и спремно за госте. У кући смо сви хитри. Сви имамо по неко задужење и посао. Отац и ја износимо столице, столице и клупе, док сестра и мајка вриједно раде у кухињи.

Сви смо узбуђени, чекамо прве госте, знајући да се наш труд исплатио. Када се удружимо и радимо заједно, све је лакше.

Долазе први гост, срећни и насмијани. Дочекујемо их и сиједамо са њима, док жељно ишчекујемо и остале. Дневни боравак се полако испуњава гостима... Сви хвале јела и уложени труд. Ми полако износимо ђаконије, како бисмо заједно јели славски ручак. Риба, рижото, паштета добијају све похвале од гостију. Поп је већ отишао, мора да обиђе и друге куће. Кухиња мирише све вријеме, шта ли се то тамо збива, питам се... Нешто укусно служи се на тањирима. Ближи се десерт, мој омиљени дио. Све вријеме чувам се за домаћу торту и колаче. Вјерујем да ће гости у томе уживати баш као и ја. Поносан сам кад видим колико је срећних лица која су дошла у моју кућу. Са поносом и лијепим жељама, једног по једног госта испраћамо кући. Иако мало уморан и са мало мање воље, спремам и чистим кућу за вечеру. Не дозвољавам умору да превлада.

Све опет креће испочетка, срећно и насмијано, али лакше ми је кад знам да су ту и моји родитељи и да све радимо заједно. Знам да ћу једног дана умјесто њих ја стајати на прагу и дочекивати госте. Стајаћу са поносом као прави домаћин.

Након вечере, столови се склапају, столице односе – имамо посла и кад гости оду. Лијежемо уморни, али поносни и задовољни, знајући да можемо да се похвалимо уложеним трудом. Ово је наслијеђена традиција која се не смије заборавити. Она нас држи на окупу и обиљежава наше заједништво, вјеру и љубав.

Божидар Симикић, VIIIа
Прва награда на конкурс „Вуко Велаш“

Конкурс „Професор Вуко Велаш“

Вуко Велаш је био професор српског језика - велики човјек храброг срца. И ове године је одржан литерарни конкурс са његовим именом на којем су учествовали ученици свих херцеговских основних школа у Свечаној сали Општине Херцег Нови. Ученици су могли бирати једну од двије слободне теме: Мој најбољи друг и На дан моје крсне славе. Теме су биле веома инспиративне тако да су ученици са лакоћом писали и постигли веома добре резултате: прво мјесто-Божидар Симикић, VIIIа, друго мјесто-Весна Вучуровић, VIIб и треће мјесто-Милош Богдановић IXа.

Божидар је учествовао на више конкурса и био награђиван, а овим поводом каже:

„Било ми је занимљиво и био сам узбуђен. Нисам имао трему, јер сам већ учествовао на Конкурсу. Нисам се надао побједи, био сам изненађен и срећан у исто вријеме. Једва сам чекао да јавим својим пријатељима. Био сам поносан. Изабрао сам тему На дан моје крсне славе и баш сам уживао. Са лакоћом сам писао, мисли су саме навирале.“

Весна Вучуровић, VIIб

Победници конкурса Професор Вуко Велаш:
Божидар Симикић, VIIIа, Весна Вучуровић, VIIб и Милош Богдановић, IXа.

Побједа на општинском такмичењу у првој помоћи

Након неколико година паузе, Црвени крст Херцег Нови организовао је 14. V 2023. године такмичење ученика у првој помоћи.

Јована Недовић, професорица за службу за пласман наше екипе, о такмичењу каже: „Два мјесеца су трајале обуке које су се одржавале 3 пута седмично како у просторијама Црвеног крста, тако и на терену. Такмичиле су се 4 херцеговске школе, а ОШ „Илија Кишић“, остварила најбољи резултат, у категорији подмлатка и самим тим се пласирала за државно такмичење. Такмичење је сачињавало 5 полигона, гђе су постављени маркиранти са разним поврједама (посјекотине, преломи отвореног и затвореног типа, уједи и

напади). Нашу екипу чиниле су Јелена Марић, капитенка, Андреа Јушковић, Милица Радуловић, Невена Ковачевић, Миа Обрадовић, Анђела Шестовић и Милица Ђетковић, замјена. Таисија Фомина, Николина Стевић, Лара Перовић и Ања Черевцики су биле маркиранти. Ђевојке су се јако лијепо снашле и са великом посвећеношћу одрадиле свој задатак. Ми настављамо припреме за државно такмичење које ће бити одржано 3. јуна и надамо се добром резултату“.

Честитамо нашој екипи и њиховој менторки Јовани Недовић и желимо им успјех на предстојећем такмичењу.

Т.К.

Мала школа реторике

Непосредни повод за разговор са професорицом Светланом Градинац је Мала школа реторике, одржана 8. и 9. септембра 2023. године, чији је покровитељ Општина Херцег Нови, а организаторка уредница културних и научних програма у Павиљону Градске музике Ксенија Матовић.

Професорице Градинац, Мала школа реторике била је у Павиљону Градске музике на Карачи. Колико и на који начин простор може да подстиче, спутава, обавезује?

Павиљон Градске музике је изузетан камерни простор, недавно реновиран, одличан за интерактивне програме. Подстицајан је и за мене и за оне који похађају Малу школу реторике.

Што је реторика и када настаје? Ко су први реторичари и коме су се обраћали?

Реторика је теорија и наука о беседништву, она је скуп правила форме. Она даје упутства говорницима како говорити, а не шта говорити. Настала је на Сицилији, у полису Сиракуза, средином 5. в. п. н. е. као потреба оних који су на суду желели да се изборе за право на одузету својину. Беседништво је, наравно, старије. Оно је вештина елоквентног изражавања са намером да се слушаоци у нешто убеди. Оно подстиче

Милош Богдановић

Милош Богдановић, ученик 9.а, једнако је вјешт на фудбалском терену и на сцени док рецитије, глуми, чита своје награђене пјесме и прозне радове, одговара на питања новинара, води програм, одличан је ђак, а уз све то је и успио издати и свој ЦД.

Милоше, гдје и када си први пут наступио пред публиком?

Први пут сам наступао са 6 година, прво у Скадру, а затим у Трсту и био сам тада најмлађи члан делегације Општине Херцег Нови. А пред већом публиком, да се тако кажем, гдје је било 5000 људи наступио сам на Фрушкој гори као осмогодишњак.

Како се осјећаш пред наступ?

Прије наступа, немам трему која изазива неки страх, али имам позитивну трему, неку врсту узбуђења.

Колико пјесама знаш напамет?

Знам на стотине пјесама напамет и врло често их рецитијем. Учим их лако, мени је довољно да их пажљиво и споро прочитам два пута и да све знам.

Имао си заслужену привилегију да упознаш људе који су обиљежили вријеме у којем живимо. Хоћеш ли их именовати?

Најприје бих се захвалио Богу сто сам имао привилегију да будем прави пријатељ са митрополитом Амфилохијем, а онда са његовим, а сада и мојим великим пријатељем Матијом Бећковићем. Оно што је на мене оставило најјачи устисак јесте да сам угоднио најбољег тенисера свијета, а сада већ мог великог брата Новака Ђоковића.

људе да осећају, размишљају и делују на одређени начин. Први говорници су се обраћали божанствима да им испуне жеље за род усева и здравље укућана или су то били предводници ратника или они који су изговарали посмртне беседе посвећене знаменитим племенским старешинама.

Да ли се бесједник рађа? Који је главни услов за добро говорништво?

Стари Латини су имали пословицу: Песник се рађа, а бесједник се постаје. Она је и данас актуелна. Ако имате мотив, ако сте спремни да учите, можете постати савршен бесједник. Слобода говора и одговорност за изговорену реч увек су били основ за добро говорништво и у директној вези су са квалитетом беседа.

Можете ли нам навести неки подстицајни примјер да се реторичар постаје вољом и трудом?

Има таквих примера. Најпознатији је Демостен који није имао никакве природне предиспозиције да постане најчувенији бесједник Старе Грчке, а постао је то захваљујући снажној мотивацији, јер је желео да докаже како су му старатељи после очеве смрти, незаконито одузели скоро све имање. Он је својом вољом и трудом успео да се ослободи реторских шумова, слабог гласа, неугледног става, монотоног говорења... Врхунски бесједник уме да наведе људе да осећају, да размишљају и делују. За то је потребно да буде образован, моралан, храбар, страствен, да уважи аудиторијум, да уме сликовито, правилно и занимљиво да говори, да буде економичан и да води рачуна и о логичкој и о естетској компоненти говора.

На који начин реторика може користити у свакодневном животу? Каква је њена практична примјена?

Говорничка вештина је неопходна свима у свакодневној комуникацији. Практична примена је при сваком јавном наступу, обраћању, интервјуу за посао или при полагању испита. Она нас учи како да се

ослободимо сувишне треме, како да вешто формулишемо и селекујемо аргументе, како да утичемо на друге људе или они на нас, како да се ослободимо поштапалица и реторских шумова, како да научимо текст беседе, како да структурирамо говор и усавршимо свој говорни стил, како да научимо да саслушамо и разумемо друге...

Ко су Ваши ученици? Имају ли неке заједничке особине?

Хвала Вам на овом занимљивом питању. Моји ученици су радознали, начитани, информисани, мотивисани, спремни да прихвате изазове јавног наступа и да искажу своје мисли на јасан и публици прихватљив начин. Они су данас познати и храбри адвокати, један је члан светског Олимпијског комитета, један је светски путник и писац и оснивач Адлигата у оквиру кога су Музеј књиге и путовања и Музеј српске књижевности. Међу њима су и познати пијаци. Заједнички именитељ им је да се сви доследно боре за право на слободу говора.

У Павиљону сте представили младог Новљанина, полазника Мале школе реторике, који је на Нушићијади, међу јаким конкуренцијом, остварио запажен успјех. О коме се ради?

То је Новљанин Павле Ђуровић, сада матурант Гимназије, а прошлогодишњи најбољи полазник Мале школе реторике. Он је изузетан момак који је представио свој град на овогодишњој Нушићијади у Ивањици. Говорио је беседу Похвала Боки.

Беседу је вежбао и учио током лета са мнош. Његова елоквенција, знање, образовање, емотивност, сигуран наступ, став и начин говора одушевили су и жири и публику. Иако је био најмлађи учесник, освојио је друго место и симпатије свих, а позван је и на чувени Фестивал беседништва Lux verbi у Сремској Митровици који ће се одржати крајем новембра 2023.

Т.К.

Милиони људи широм свијета дали би много да га макар сретну, а ја сам имао част да буде гост баш у мојој кући.

Имају ли они нешто заједничко?

Без обзира на то колико су они познати, њихова заједничка особина је невјероватна смиреност и однос пун поштовања и уважавања према другима.

Можеш ли истакнути оне који су утицали на твој развој?

На мој развој највише су утицали моји родитељи. Мајка је увијек са мном и братом, а тата пуно ради и често ми недостаје његово присуство, али не љубав и подршка. Поглед на свијет сам почео проширивати од оног дана када сам дошао у школу и упознао своју учитељицу, Јелену Лучић. Од ње сам научио да је најбитније да будемо људи.

Волиш и да пишеш, а о твом литерарном таленту свједоче бројне општинске, државне и међународне награде. Постоји ли рад који би издојио, желио да истакнеш?

На десетине награда сам освојио током свог школовања, и не бих могао да издојим

рад који би за мене био посебан. Сви су на свој начин одлични, а можда ипак рад о породици гдје сам на међународном конкурс освојио 1. мјесто, а награду ми је лично уручио академик Матија Бећковић.

Како си се заинтересовао за фудбал и колико дуго га тренираш?

За фудбал сам се заинтересовао са 4 године, јер су старији чланови моје породице љубитељи овог спорта и фудбалери аматери.

До којег су те клуба довели твој фудбалски таленат и напорни тренинзи?

Надам се да ћемо мој брат и ја једног дана доћи на неки свијетски познати стадион и бити врхунски спортисти. Тренутно играм у ФК Игало и у Омладинској школи Црвене звезде, а има понуда и из иностранства!

Т.К.

МАРИЈА СКЛОДОВСКА КИРИ

Марија Склодовска Кири је била физичарка и хемичарка пољског поријекла, а спада у најпознатије научнике свог доба. Двострука је добитница Нобелове награде, а прву је добила заједно са својим супругом Пјером 1903. године. Она је рођена 7. новембра 1867. године у Варшави. Родила се као пето дијете у својој породици. Обзиром да јој је отац био наставник математике и физике, Марија се још као мала веома заинтересовала за науку. Њена школска ангажовања су окарактерисана као напорна, те је преданим радом заслужила златну медаљу, коју су добијали само најбољи ученици пољских гимназија. Врло брзо је постала члан студентске револуционарне организације, због чега је морала да напусти Варшаву која је тада била под руском влашћу, па на кратак период одлази у Краков којим је доминирала Аустрија. У Париз се сели 1891. године, гђе уписује студије физике и хемије на Универзитету у Сорбони. Док је још студирала она се запослила као лаборант у лабораторији Липмановим постројењима. Марија завршава студије као најбољи студент генерације и удаје се за Пјера Кирија. Она је 1903. године

добила звање прве жене доктора физике, а исте године добија Нобелову награду за своја открића. Тада су се Пјер и Марија прославили, отварајући своју лабораторију на Сорбони. Нажалост, Пјер недуго након тога умире, а Марија преузима лабораторију и тако постаје прва жена професор 1911. године, Марија добија другу Нобелову награду за откриће два нова елемента: радијума и полонијума. Првог је назвала по Пољској, а другог радијум због његовог јаког интезитета радиоактивности. Управо захваљујући другој Нобеловој награди, Марија успијева да убједи француске власти да издвоје средства за отварање приватног института за истраживање радијума. Такође је учествовала и на многим конференцијама у Словенији, а од 1922. године је била члан одбора за сарадњу интелектуалаца. Њен рад је остао забијежен у многим научним часописима, а њена најзначајнија објављена дијела су "Истраживања радиоактивних супстанци" (1904) и "Обрада радиоактивности" (1910).

Ања Вукасовић VIII_B

Седам интересантних чињеница о Марији Кири:

1. Радил је своја истраживања у колиби.
2. Марију је првобитно одбор за избор Нобелове награде одбио.
3. Одбила је да уновчи своја открића.
4. Ајнштајн је охрабривао током тешког животног периода.
5. Лично је пружала медицинску помоћ војницима током Првог светског рата.
6. Њена ћерка је такође била добитница Нобелове награде.
7. Под њеним личним надзором вршена су истраживања за лечење од рака уз помоћ радиоактивности.

Обиљежен Дан мола

Ученици деветог разреда: Песторић Тијана, Ђетковић Милица, Марић Немања и Бојић Коста са наставником хемије Јелисавом Гаровић обиљежили су Дан мола низом активности у холу наше школе. Дан мола се обиљежава сваке године 23.10. у периоду од 6.02 до 18.02х. Мол је једна од седам основних мјерних јединица СИ система. Мол је јединица за количину супстанце и дефинише се као количина супстанце која садржи толико молекула колико има атома у тачно 12 г угљениковог изотопа ¹²C. Ова константа је позната као Авоградров број и износи приближно $6,022\,1415 \cdot 10^{23}$.

Микро бит је микро-рачунар заснован на АРМ-у који је дизајнирао БС у употребу у рачунском образовању.

Овај мали али моћни рачунар има процесор, сензоре за мјерач брзине и магнетометар, компас, прикључке за Bluetooth и USB, екран који се састоји од 25 ЛЕД диода, две типке које се могу програмирати и може се напајати било путем USB-а или спољне батерије с носачем. Има две типке које се могу програмирати и користити за контролу игара или паузирање и прескакање песама на листи за извођење.

Ми смо саставили свој тим за Микро-Бит који ће представљати нашу школу. У томе нам помаже професорица Информатике Станка Кривокапић која нас учи да будемо све бољи програмери. Надамо се да ће нас бити што више у тиму и ћемо успјети да отворимо резултате.

Марко Томић и
Коста Бојић, IXB

Посјета Данима науке и иновације

У оквиру обиљежавања Дана науке и иновације, у Котору су за ученике али и све остале заинтересоване, припремљени различити садржаји у знаку науке и културе. Бројне организације и установе су узеле учешће у припреми ове манифестације: Поморски факултет Котор, Институт за биологију мора, Медицински факултет Универзитета Црне Горе, Историјски архив Котор, Поморски музеј Котор, Гимназија Котор, МАИА-Црногорско удружење за вјештачку интелигенцију и многе друге. Ова дводневна манифестација подразумевала је различите садржаје који промовишу науку и културу. Ученици VI разреда Основне школе "Илија Кишић" из Зеленике су са наставником

физичког васпитања Јованом Лепетићем у петак, 29. 9. 2023. године посјетили ову манифестацију и имали прилике да виде и учествују у понуђеном програму. На почетку су у просторијама Поморског факултета погледали филм о историјату поморства и Поморског факултета, а онда се и опробали у симулацији управљања и вођење брода. Ово је била прилика да мали, будући капетани опробају своје вјештине и осјете колика је одговорност управљање пловилима. Затим су им у Старом граду, на отвореном, понуђени

различити садржаји који су пробудили њихово интересовање за природне науке – физику, хемију, биологију... Излагачи су представили експерименте, пројекте, предавања, радионице, игрице, квизове и друге садржаје који промовишу науку и савремене технологије. Ученици су у организацији Института за биологију мора уз помоћ ВР уређаја могли да доживе подводно истраживање различитих локација на Јадрану, затим да на компјутерима играју одабране игрице, виде уређаје за производњу струје, истражују механичке и физичке особине материјала и предмета, посматрају предмете под микроскопом... Ово је била посебна прилика да се ученици наше школе друже међусобно, али и са науком кроз игру и из једног новог и необичног угла.

Зорица Марковић

Примери добре праксе

Огледи: "Растворљивост материја у води"
Наставни предмет: Природа
Одјељење: Vа
Узраст ученика: 10 година
Број ученика: 22
Назив школе:
Основна школа "Илија Кишић"
Назив града: Зеленка, Херцег Нови
Име и презиме наставника: Горан Дробњац

Опис:
Материје: вода, шећер, папир, картон, жица
Средства: 4 чаше, 1 кашичица
Испитује се растворљивост материја у води.
Шећер - растапа се у води. Када га промијешамо са водом, растворице се у кратком времену.
Папир - раствара се у води, али му треба одређени период.
Картон - растворице се у води у фрагментима, али му треба одређени дужи временски период.
Жица - не раствара се у води, али мења боју након неког временског периода и зарђа (промијени се површина, умјесто глатке постаје храпава).

Горан Дробњац,
дипломирани учитељ

A BURGLARY

It was a cold, snowy Sunday. Maria and Josh were sitting in their warm living room. They were reading books in peace, when suddenly, they heard a loud noise from the upstairs. Maria asked Josh if he heard it and he said he did.

They both rushed upstairs to see what was going on. To their surprise, they saw someone with a black mask, dressed up in black, jumping out of the window. There were a few things missing in the room. They were scared and confused. They went down and called the police. Luckily, their neighbour saw the burglar taking off the mask. He went to the police and gave a description of the suspect. Surprisingly, it was a woman with short blond hair, tall and slim. After getting the description the police started looking for her. Since she left on foot, they managed to find her quickly. They found her hiding in the park with a backpack with some stolen things in it. They took her to the police station where she admitted that she needed money and that she wanted to sell some of the stolen things. They returned the things to Maria and Josh and arrested her. Josh thanked to their neighbour for being so helpful and they went together to a restaurant to celebrate the happy ending.

Vukovic Vuk, VIIIv

Sarovic Marija VIIIa

Banicevic Andjelka, VIIIb

HEROES OF OUR TIME

Everyone has a hero, including me. To be a hero, you do not need a shield and a sword or a super power, but a big, warm heart, ready to help anyone, anytime. A hero is someone we look up to, someone whose efforts we respect.

My hero is a tennis player, Novak Djokovic. He is the number one in the whole world. What makes him even more special to me is the fact that we speak the same language and share the same tradition. He has won many Grand Slam titles, including the Australian Open, Wimbledon and Roland-Garros, the US Open. From a young age, he trained and fought to become a champion. People could recognise his talent a long time ago. That is why he was interviewed when he was seven years old. He proved everyone who did not believe in him that they were wrong. After a lot of training and losing matches, Novak reached the top. That journey was not easy, but it paid off. I admire him for his efforts and dedication to succeed. He always gives his best on the tennis court and never gives up, even when he fights against the whole world. He is a true hero, a champion and an inspiration to me and many others around the world.

One day, I would like to be persistent and successful, just like him.

Miric Milica VIIIa

10 FUN FACTS ABOUT LONDON

1. The first scientific zoo in the world was opened in London in 1829.
2. London is the first city to host the Olympic Games 3 times.
3. Big Ben is actually the name of the bell on the clock tower, not the entire tower.
4. London is the city of richest people because over 70 billionaires live there.
5. If you run into a fox, don't worry! It's one of the 10,000 that live there.
6. More than 16 million tourists visit London annually.
7. Three of the world's top 10 museums and galleries are located in London.
8. About 40% of London's territory is made up of parks.
9. London has over 170 museums.
10. In 1666, a baker in London caused a fire that destroyed 13,200 houses, 87 churches and most public buildings.

Krivokapic Jovana, VIIIv

TRANSPORT OF THE FUTURE

Ozegovic Ana and Kilibarda Tara VIIa

LOCAL HEROES

Once upon a time in a charming little town called Podgorica, there was a group of friends who loved solving mysteries together. One day, they stumbled upon a secret treasure map that led them to a nearby palace.

Excited and eager for an adventure, they gathered their spy gadgets, dressed in disguises, and set off. Their mission was to retrieve the stolen Golden Crown, a priceless artifact that has been taken years ago by a mischievous thief.

As they sneaked into the palace, they encountered challenging obstacles like laser beams, security cameras and even a guard dog, Max. But with their quick thinking and teamwork, they managed to outsmart each obstacle and make their way closer to the precious Golden Crown.

Finally, they reached the heavily guarded room where the crown was kept. Using their tech-savvy skills, they disabled the security system and retrieved the crown from its display case, all while remaining undetected.

As they made their successful escape, they couldn't help but feel a rush of excitement and

accomplishment. They returned the crown to its rightful place in the museum, ensuring it would be appreciated by visitors for years to come.

And so, the group of friends became local heroes, renowned for their bravery and cleverness. They continued to solve mysteries and protect their town from any potential heists, all while cherishing the memories of their daring adventure. The End!

Marić Nemanja, IXb

MY TOWN

I live in Herceg Novi,
The town of sun and waves,
full of white sails
and many interesting details.

If you decide to visit us, you'll see
fortresses, blue sea, nature
and discover our culture.

In winter there's the Mimosa fest,
The fest of a beautiful yellow flower.
Watch it from the Clock Tower!

If you come in summer,
swim in the peaceful sea.
Look at your reflection in the bay,
a perfect place to stay.

If you come once,
you'll want to come twice.
And don't care about the weather,
because it's always nice!

Vukovic Tatjana VIIIa

THE MAGIC CRYSTAL BALL

Once upon a time, in a distant country, there lived four little elves. They went to school in the forest and their teachers were some old trees.

They had many interesting lessons. Instead of ordinary subjects, they learnt witchcraft, swimming in the river of tears of young unicorns and even talking to animals. They were all friendly and cheerful. They often spent time playing hide and seek in the flowering meadows or building colourful huts from mushrooms. One fine day, when the forest was wrapped in mysterious glow, the elves discovered a small magic cave. Inside the cave there were some hidden books with unknown spells and secret knowledge. The elves were so excited and decided to create their own research club. Every day after school, they gathered in the cave and learnt new spells. Suddenly, as the elves gathered one day, a magic crystal ball appeared in front of them. It glowed with bright colours and radiated mysterious energy. They realised that this crystal ball can fulfill one wish for each of them. They sat in a circle and started telling their desires one by one. The first elf made a wish for peace and goodness throughout the world. The magic ball shone brightly and everyone felt that there was more love and harmony in the world. The second elf made a wish for health and strength for all living beings. The ball sparkled with green glow and everyone around felt that the new energy and vitality had awakened in them. The third elf made a wish for knowledge and wisdom. The sphere went blue and an aura of knowledge appeared over each elf. The last elf, smiling, made a wish for eternal friendship and happiness among all elves and other creatures. The sphere flashed with rainbow hues and everyone felt closeness and warmth in their hearts. The magic crystal ball then disappeared. The elves realised that the real magic lies in the power of friendship. Since then, they continued their adventures, helping others and teaching them the importance of peace, health, knowledge and friendship.

The story of the four elves became a legend. It was retold for generations after them. The elves inspire young people around the globe ever after.

Miledina Vera IXb

Sarovic Marija, VIIIa

A LETTER TO MY TEACHER

Dear teacher,

Today I remembered the first day of school. Eight years have passed and it seems like it was yesterday. We were all surprised, excited and a little bit scared. My friends and I entered the classroom together, and that is when it all started... you entered the classroom too. I have to be honest, I was scared, but when you looked at me and smiled, I knew everything was going to be great. You taught us everything: reading, writing, calculation and love, which is the most important thing. You were there for us when we cried and taught us to laugh when it was the hardest and that is the most beautiful thing. Then, we had to go to the sixth grade. After five years I had a similar frightening feeling as in the first class. But, I had to go on. Now, we have a class teacher who takes care of us like you used to do, with love.

I will always remember you. I will never forget you!

Best wishes,
Anja

Vukasovic Anja, VIIIv

Sarovic Marija, VIIIa

THE BAY OF KOTOR

One of the most famous Montenegro landmarks is the Bay of Kotor, which is one of the largest Adriatic bays. Here, the majestic mountains, the sea and the ancient buildings create a perfect harmony.

In every town of the Bay you can see something different but everything is somehow connected. There are so many old buildings that tell the stories of the past centuries. In the terrible earthquake, in 1979, many houses and other important buildings were swallowed by the ground, but the main monuments and other historical buildings were rebuilt, restored and reconstructed carefully.

Let's say something more about some famous towns in the Bay of Kotor. Kotor is one of the main historical landmarks of the region. If you go to Kotor, you must visit the Kotor's city walls which are nowadays such a big tourist attraction, and much more. The

small town of Perast is another historical centre of Montenegro. A lot of palaces and churches were built in Perast in the past. Most of them are well preserved to this day. There are two small islands in front of Perast. One of them is called St. George and the other one is called Our Lady of the Rocks. While the first one is a natural island the second one is quite the opposite. There is a legend about the way it is formed. When fishermen and sailors went out to the sea, they would throw stones always at the same place in the bay and over the time that huge pile of stones created the island. That is how Our Lady of the Rocks was created.

There is also Herceg Novi, my hometown. If you come to Herceg Novi, the Five Danicas Promenade should be your top choice. It was named after five women, five Danicas, the heroines who died during the World War II. As you walk down the promenade, you can notice shops at every corner. Such a beautiful

sunset and the sea view! Where can you find anything better? Oh, and do not forget to try the seafood from the local cuisine.

So, whether you are a nature lover, a history enthusiast or simply seeking a place to rest and have fun, the Bay of Kotor has something for everyone. It is a destination which leaves you breathless and where you get memories of a lifetime.

Ceranic Anastasija, IXb

WIESBADEN KURHAUSE

Ich ❤️ Deutsch

WIESBADEN

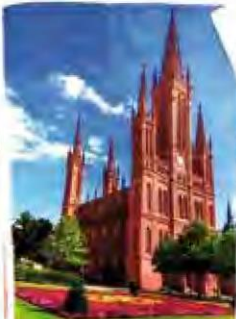
Wiesbaden ist die Hauptstadt des deutschen Bundeslandes Hessen und nach Frankfurt am Main die zweitgrößte Stadt des Bundeslandes. Die Stadt ist eines der ältesten Kurorte Europas mit 26 Kurparkanlagen und einer Quelle mit kaltem Mineralwasser. Wiesbaden ist die europäische Kultur- und musikalische Hauptstadt der Welt und die Schönheit der Stadt ist immer Schriftsteller, Dichter, Philosophen und andere angesehenen Künstler. Immer Schriftsteller, Dichter, Philosophen und andere angesehenen Künstler. Immer Schriftsteller, Dichter, Philosophen und andere angesehenen Künstler.

Das Kurhaus ist ein Park in Wiesbaden, der Landeshauptstadt von Hessen. Die Kurhaus ist ein Park in Wiesbaden, der Landeshauptstadt von Hessen. Die Kurhaus ist ein Park in Wiesbaden, der Landeshauptstadt von Hessen.

MARKTKIRCHE

Die evangelische Marktkirche in Wiesbaden ist die evangelische Hauptkirche der rheinischen Landeshauptstadt. Sie wurde in den Jahren 1888 bis 1902 von Carl Schuch an der Nordseite des Marktplatzes erbaut und war während der großen Backsteinbau des Hauptplatzes. Die Marktkirche ist eine der größten Kirchen in Wiesbaden.

MAINZ

Mainz ist die größte und Hauptstadt des deutschen Bundeslandes Rheinland-Pfalz. Die Johann Gutenberg-Universität befindet sich in Mainz. Die Rhein in Mainz ist ein wichtiger Fluss und Wirtschaftszentrum. Die Natur in Mainz ist wunderschön und vielfältig.

Mainz ist eine reiche Geschichte. Die Stadt hat eine reiche Geschichte. Die Stadt hat eine reiche Geschichte. Die Stadt hat eine reiche Geschichte.

Die Natur in Mainz ist wunderschön und vielfältig. Die Natur in Mainz ist wunderschön und vielfältig. Die Natur in Mainz ist wunderschön und vielfältig.

St. Stephan

Handwritten notes and drawings about St. Stephan in Mainz, including a drawing of a church and a map of the area.

FRANKFURT

Handwritten notes and drawings about Frankfurt, including a drawing of the city skyline and a map of the area.

OUR HEROES

Collage featuring sports and Hollywood figures. Includes photos of Cristiano Ronaldo, Neymar, Lionel Messi, and actors like Leonardo DiCaprio and Tom Cruise.

Николина Пушара Томашевић

Николина Пушара Томашевић, сопран, основно образовање завршава у ОШ „Илија Кишић“ а музичко у школи за основно музичко образовање у Херцег Новом. Дипломирала је на Академији уметности Универзитета у Новом Саду, гдје је и завршила мастер студије са пројектом 10. Ради у Основној музичкој школи у Херцег Новом. Захваљујући стипендији „Егасмус +“ усавршава пјеванје у Трусту. Добитница је 20 награда на међународним такмичењима, као и признанја за најуспјешнији интерпретаторку француске музике. Четири године за редом, публици у Паризу представља се главним улогама у операма Дјевојка залива, Сокрет и Евгенија. Током боравка у француској наступа и на бројним концертима са еминентним умјетницима. У првом црногорском мјузиклу пепељуга и рок звјезда повјерена јој је улога пепељуге. Наступа широм Црне Горе, Србије, али и Европе - Париз, Беч, Трст, Осјек, Љубљана. Добитница је бројних стипендија,

међу којима и Министарства Просвјете Црне Горе и Општине Херцег Нови. Одбила је прилику да буде дио ансамбла миланске Скале. На питање што је зауставило у Херцег Новом одговара: „Породица. Љубав.“ и додаје: „Колико год да су велики градови лијепа и пружају бројне могућности увјек сам више вољела мој малени град, Херцег Нови. Париз је лијеп. И у трсту ми је било дивно, била сам на обали мора, али ни тамо нисам пожељела да живим. Можда ми је у бечу било најљепше, јер је било много наших људи и осјећала сам се као код куће. Вратила сам се. Волим свој родни град и сматрам га здравом и безбједном средином за одгајања дјете. Родитељи су ми улили знацај породичних вриједности и захвална сам им због тога. Сматрам да је здрава породица стуб стабилног друштва. Све активности које сам имала током студија у новом саду и током усавршавања и наступа у европским оперским метрополама, нису ми могли надомјестити оно што ми је недостајало, море, породицу и пријатеље.

Класика и поп у медитеранском руху

Јована Мустур Ражнатовић, оперска певачица и професорица соло певања, спаја на оригиналан начин сериозну и поп музику дајући им медитерански тон и дух поднебља у којем живи. Свом граду поклонила је песму „Волим Херцег Нови“, а у све је укључила и своје ученике, желећи да их и на тај начин афирмише. С преданошћу се бави педагошким радом и сматра да на млађима свијет остаје.

Били сте ученица наше школе, да ли за њу везујете своје музичке почетке?

Да, била сам ученица основне школе „Илија Кишић“, а почела сам певати са својих 6 година. У школи сам увијек певала на часовима музичког и на школским приредбама. Свакако ме за школу „Илија Кишић“ везују најлепше успомене, на лепо дружење и наставнике који су били посебни у сваком смислу.

Колико је на Вас утицала наставница Маријела Милановић и по чему је памтите?

Маријела Милановић је прва наставница која је открила моју љубав и талент према музици и код ње сам певала прво у хору, клапи и соло наступала на свим градским манифестацијама. Снажно је утицала да се мој музички дар развија и обликује. Била ми је више од наставнице и права подршка.

Можете ли нам рећи да ли сте имали разумевање породице за свој избор?

Од стране породице сам имала од првог дана велику подршку и разумевање. Музички талент сам наследила од мајке која је и препознала и одмах ме усмерила на музичку школу. У мом каснијем развоју и на мојим наступима увијек су били уз мене. И дан данас мајка је моја највећа подршка и критичар.

Имате ли трему пред наступе? Како је савладавате?

У средњој школи сам имала већу трему, а касније све мање и мање. Што се тиче наступа, увијек сам уживала у њима и трудила се да сву љубав и емоцију пренесем на публику јер је певање моја највећа љубав.

Ко Вам је био највећа подршка?

Највећа подршка ми је увијек била моја породица, моји родитељи, брат и сада мој супруг и ћерка.

Јесте ли имали узоре?

Јесам, наравно. Слушала сам и дивила се Марији Калас, Лучану Паваротију, Ани Нетрепко.

Како се постаје оперска певачица и професорица соло певања?

Тако што сам учила прво кроз музичку школу, затим средњу и Академију - одсек соло певање. Уз неопходан талент, велики труд и рад, велика одрицања и велику љубав према музици.

Шта Вам доноси педагошки рад?

Педагошки рад доноси пуно искуства, пуно лепих ствари и пуно одговорности. Педагог мора бити свестан да није само неко ко преноси знање, него неко ко и васпитава младе генерације. Посто предајем и у основној и средњој школи, трудим се да њихов музички укус буде што квалитетнији.

Снимали сте спотове за своје песме. Уживате ли и у томе?

Јесам, снимала сам 3 спота у којима сам заиста уживала. Посебно за песму „Волим Херцег Нови“ који сам посветила мом граду у који су учествовали и моји ученици на које сам посебно поносна.

Разговарале
Весна Вучуровић
и Теодора Савић, VII б

Јесте ли знали!

1. Након што је крајем 2013. године одржала концерт на Антарктику, америчка хеви метал група Металика је уписана у Гинисову књигу рекорда као први и једини бенд на свијету који је наступао на свих 7 континената.
2. Најскупљи музички инструмент на свијету је Страдиваријева виолина „Лејди Влант“ која је на аукцији продата за 15,9 милиона долара.
4. Ниједан од четворице Битлса није умιο да чита ноте и прави нотне записе.
5. Лео Фендер, творац електричне и бас електричне гитаре, никада у животу није научио да свира ниједан музички инструмент.
6. Музика покреће активности у истом дијелу мозга као и хормон среће допамин.
7. Слушање музике за вријеме обављања неког тежег физичког посла утиче на повећање физичких и интелектуалних способности човјека.
8. У СССР-у се одржавало телевизијског такмичење у певању. Са обзиром да је тада врло мало људи имало телефоне, гледаоци су укључивали светло у кући ако би им се песма допадала (а искључивали га у супротном). Државно енергетско предузеће би са друге стране бележило скокове у потрошњи електричне енергије и пријављивало резултате ТВ станици која је потом одређивала број поена који су припадали сваком од учесника.
9. Усна хармоника је веровали или не најпродаванији музички инструмент на свету.

ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТИ У ОКВИРУ СЛОБОДНИХ АКТИВНОСТИ

У циљу јачања васпитно-образовне дјелатности школе, подстицања индивидуалних склоности и интересовања ученика, садржајног и цјелисходног коришћења слободног времена реализују се ваннаставне активности ученика. Рад секција слободних активности посебно долази до изражаја на смотрема, изложбама и такмичењима. Наши ученици постигли су изузетно добре резултате на општинском, регионалном, државном и међународном такмичењу.

- На Фестивалу дечјег књижевног стваралаштва „Желим да будем дете“ у Крагујевцу, за „Причу о лијевој ноzi“ Тодор Бутулија, 7.а, освојио је прву награду, ментор Тамара Комар.
- На Фестивалу дечјег књижевног стваралаштва у Крагујевцу, Татјана Вуковић, 6.а, похваљена је за пјесму „На кога личим“, ментор Тамара Комар.
- Међународни пројекат „Истражујемо свијет без граница, свемир је наша станица“, 2023. године, захвалнице додјелене 5.а, ментор Горан Дробњак.
- На Осмом литерарном конкурсима „Професор Вуко Велаш“ Јелена Марић, 9.а, освојила је прву награду, а Божидар Сикмић, 7.а, је другопласирани, ментор Тамара Комар.
- Од рођења Сима Матавуља – 170. година, обиљежили смо 12. септембра 2022. године посјетом пишневој бисти у Старом граду испред које је најуспјешнија чланица „Почетка“, Милица Радуловић, положила цвијеће. Након тога у Градској библиотеци и читаоници ученице 7. и 9. разреда учествовале су на радионици коју је припремила библиотекарка Бојана Вучуровић, ментор Тамара Комар.
- Александар Јањушевић, дјечији писац који живи и ради у Крагујевцу, представио се 17. септембра 2022. године члановима литерарне секције „Почетак“ преко Зоом апликације, ментор Тамара Комар.
- Током 2022. године бројним активностима обиљежавали смо 130. година од рођења Ива Андрића сарађујући са Задужбином Ива Андрића из Београда, ментор Тамара Комар.
- На конкурсима у част прославе 130. година од рођења Ива Андрића, Лука Вујовић, 7.а, освојио је прву награду, Игњатије Марић, 7.а, другу награду, а Николина Меденица, 7.а, трећу награду, ментор Тамара Комар.
- На ликовном конкурсима „Хероји нашег доба“ у оквиру манифестације „У бојама деце“, које је организовало Удружење сомборских учитеља учествовали су: Анђела Ђуричковић, Маша Гецај, Валерија Милановић, Михаило Петровић, Лука Скочајић, Лука Вујичић и Сара

Вуксановић, ученици 5.а, који су добили захвалнице, ментор Горан Дробњак, а на литерарном конкурсима за прозу, Валерија Милановић, 5.а, освојила је трећу награду, ментор Горан Дробњак.

- На међународном ликовном конкурсима „Шантићева ријеч“ који је организовала Основна школа „Алекса Шантић“ из Калуђерице, на тему „Породица је моја сигурна лука“ учествовали су: Лука Костић, Лука Скочајић и Маша Гецај, ученици 5.а, ментор Горан Дробњак.
- На Међународном СТЕМ пројекту „ОгледАЛО“ захвалнице за учешће ученицима 5.а и ментору Горану Дробњаку.
- На такмичењу ученика петог разреда „У игри и знању без граница“, дипломе за учешће добили су: Александар Брајковић, Анђела Ђуричковић, Никола Радојичић, Сара Сиништовић, Урош Вуксановић и Теодора Зорић, 5.а, ментор Горан Дробњак.
- На конкурсима „Лејла Авдић“, Милица Радуловић, Ања Черевцики, Саво Ивановић, Ненад Живановић, ученици 9.а и Тијана Горановић, 7.а, добили су захвалницу ЈУ „Јавна библиотека“ Бановићи, ментор Тамара Комар.
- Награђене кратке приче ученика Милице Радуловић, Ивана Меденице, Вука Апарца и Митра Радоњића, ученика 9.а, објављене су у збирци „Поруке из прошлости“ Јуниор/ка, међу 32 приче ђака основних и средњих школа из БиХ, Србије и Црне Горе-ријеч је о Пројекту под покровитељством Фонда за Западни Балкан, ментор Тамара Комар.
- На школском литерарном конкурсима поводом Дана школе на тему: „Наша школа носи име народног хероја“, Милош Богдановић, 8.б освојио је прво мјесто, ментор Рајана Врбњак, Милица Радуловић, 9.а, освојила је другу награду, ментор Тамара Комар, а Ана Ожеговић, 6.а, освојила је трећу награду, ментор Рајана Врбњак. У млађој категорији Лука Костић, 5.а освојио је прво мјесто, а Лука Вујичић, 5.а друго мјесто, ментор Горан Дробњак.
- На Међународном Пројекту „У свету креативности“ учествовали су ученици 5.а разреда, ментор Горан Дробњак.
- На литерарном конкурсима Фестивала дјечијег стваралаштва „Табла фест 2023“ учествовала је Маша Гецај, 5.а, ментор Горан Дробњак, а на ликовном конкурсима похваљен је рад Валерије Милановић, 5.а, ментор Горан Дробњак.
- На литерарном конкурсима за дјечији фестивал „Мама је глагол од глагола

радити“ учествовала је Валерија Милановић, 5.а, ментор Горан Дробњак.

- На Сусретима стваралаца и талената Црне Горе под називом „Дјеца имају крила“ који су одржани 24. марта 2023. године у Тивту, нашу школу и град представљала је ученица осмог разреда Софија Касум. Манифестацију је организовао Дјечији савез Тивта у сарадњи са Дјечјим савезом Подгорице у част имена и дјела великог дјечјег пијеса Драгана Радуловића, ментор Рајана Врбњак.
- На литерарном конкурсима који је написала Градска библиотека и читаоница Херцег Нови поводом 2.априла, Свјетског дана књиге за дјецу, Татјана Вуковић, 7.а, освојила је треће мјесто, ментор Тамара Комар, а ученици 7.в разреда Јована Кривокапић и Вук Вуковић добили су похвалу, ментор Рајана Врбњак. На истом конкурсима Маша Гецај, 5.а, освојила је трећу награду за прозу, а похваљени су радови Дуње Ожеговић и Саре Вуксановић, 5.а, ментор Горан Дробњак.
- На Међународном фестивалу дјечије књижевности „Мале морске приче и пјесме“ за рад на тему: „На броду капетана Џона Пиплфокса“, у млађој категорији Тодор Бутулија, 7.а, освојио је треће мјесто, а у старијој категорији Ратмир Зенкевич, 9.а, такође је освојио треће мјесто, ментор Тамара Комар. Учесници конкурса су и ученици 5.а, Михаило Петровић и Теодора Зорић, ментор Горан Дробњак.
- На Међународном дјечијем поетском конкурсима „Љубав(ни)је само реч“, пјесме Валерије Милановић и Михаила Петровића, 5.а, нашле су се у „Песмарици“ међу 50 најљепших дјечијих љубавних пјесама, ментор Горан Дробњак.
- На литерарном конкурсима Винка Перишић Шаренац који је у марту 2023. године написала Културна мрежа Бијела, ученик Игњатије Марић, 7.а награђен је за пјесму, ментор Тамара Комар, а ученик Милош Богдановић, 8.б, освојио је пето мјесто за свој поетски рад у категорији основних школа, ментор Рајана Врбњак. Захвалнице за учешће добили су Лука Скочајић и Валерија Милановић, 5.а, као најмлађи учесници конкурса, ментор Горан Дробњак.
- На деветом пјесничком конкурсима за ученике основних школа „Краљевство бијелих рада“, похваљен је поетски рад Теодоре Зорић, 5.а, ментор Горан Дробњак.
- На регионалном конкурсима „Ко каже да не читам лектуру“ на тему: „Аска и вук на балетској представи“, Тијана Гора-

- новић, 7.а, освојила је треће мјесто, ментор Тамара Комар.
- На литерарном конкурс који је расписало Удружење жена "Риза" из Бијеле за све основце из Херцег Новог, ученица 6.б разреда Весна Вучуровић, освојила је друго мјесто, ментор Рајана Врбњак, а Алекса Радуловић и Марија Шаровић, 7.а, дијеле треће мјесто, ментор Тамара Комар.
 - Црногорско друштво за борбу против рака и ЈУ „Дјечји савез“ Подгорица, расписали су XXII наградни литерарни конкурс за ученике основних школа у Црној Гори на тему Живот чини драва храна, без дувана, а ученица 8.б разреда Софија Касум добила је похвалу за свој прозни рад, ментор Рајана Врбњак.
 - На литерарном конкурс Матице црногорске огранак Херцег Нови за ученике основних и средњих школа поводом Дана независности Црне Горе, у трећој категорији ученика од шестог до деветог разреда, Уна Томановић, 8.б освојила је треће мјесто, ментор Рајана Врбњак. На истом конкурс Валерија Милановић, 5.а, освојила је друго мјесто, а Теодора Зорић, 5.а, освојила је треће мјесто, ментор Горан Дробњак.
 - На 11. Регионалном фестивалу фантастичне књижевности Рефестивон 2023. у категорији од 4. до 6. разреда, прича ученице шестог разреда Весне Вучуровић завриједила је пажњу жирија, а затим и објављена у петој збирци фестивалске едиције, ментор Рајана Врбњак.
 - На конкурс Библиотеке града Београда, Дечјег одељења „Чика Јова Змај“, на тему: „Ми идемо на далеке путе“, Алекса Радуловић, 7.а, освојио је трећу награду, ментор Тамара Комар.
 - На XXXI Републичком конкурс са међународним учешћем „Светосавље и наше доба“ Епархије бачке у Новом Саду, под покровитељством Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије. Учествовало је 430 установа и школа, дјеца и ученици из Србије, БиХ, Црне Горе, Словеније, Грчке, Италије и Мађарске. Приспјела су 2634 рада. Објављен је Зборник најуспјешнијих радова. Награђено је и 5 ментора, а међу њима је ментор Тамара Комар.
 - На Међудржавном литерарном конкурс Српске књижевне задруге, Милица Радуловић, 9.а, освојила је прву награду за рад на тему „Косовска мисао у памћењу српског народа“, ментор Тамара Комар.
 - На Међународном фестивалу дечјег стваралаштва, на литерарном конкурс „Желим да будем дете“, Нађа Сикимић, 8.а, освојила је другу награду, ментор Тамара Комар.
 - Интернационална културна асоцијација ИКА и Секретаријат за културу и образовање Општине Херцег Нови, 18.октобра организовали су 23. књижевно вече под називом „Афирмисамо младе књижевне ствараоце до 18 година из Херцег Новог“. Основну

- школу „Илија Кишић“ представљали су ученици деветог разреда Софија Касум, Тамара Видаковић и Милош Богдановић који су за учешће добили захвалнице, ментор Рајана Врбњак.
- На литерарном конкурс НВО „Зрак сунца“ из Херцег Новог, поводом обиљежавања 20. новембра Свјетског дана права дјетета, ученик Вук Вуковић, 8.в, освојио је друго мјесто за прозни рад на тему „И ја имам право на срећу“, а Ива Вуксановић, 7.а добила је диплому за учешће, ментор Рајана Врбњак.
 - На деветом литерарном конкурс „Професор Вуко Велаш“ за ученике херцеговских основних школа, Божидар Сикимић, 8.а, освојио је прво мјесто за састав на тему: „Моја крсна слава“, ментор Тамара Комар, а Милош Богдановић, 9.б, освојио је треће мјесто за свој прозни рад, ментор Рајана Врбњак.
 - Ученици 6а, 8а и 8б, учествују на конкурс/натјечају на слободну тему коју је Друштво пријатеља књиге, Мали Принц из Тузле расписало за ученике основних школа са подручја Босне и Херцеговине, Црне Горе, Хрватске и Србије, а поводом Међународног дјечјег фестивала „Везени мост“, ментор Тамара Комар.
 - Вељко Каљевић, ученик 6.а, добитник је прве награде новосадског листа за дјецу „Невен“, а похваљене су Ксенија Песторић, Анђела Сикимић и Марија Шаровић, 8.а, ментор Тамара Комар.
 - На конкурс НВО Зрак сунца за првоступајућу, „И ја имам право на срећу“, Ђорђе Вуксановић, 8.а, освојио је другу награду, ментор Тамара Комар.
 - На ВИИ Фестивалу младих рецитатора Црне Горе који је 5.децембра одржан у Никшићу, у категорији старијих основаца, Милош Богдановић, 9.б, освојио је друго мјесто, ментор Рајана Врбњак.
 - На деветом литерарном конкурс ДКЦ Београд, посвећеном Бранку Ћопићу на тему: „Изокренуте приче и песме“, Милош Богдановић, 9.б, освојио је треће мјесто, ментор Рајана Врбњак.
 - На Светосавском конкурс расписаном за ученике основних школа Боке Которске, Татјана Вуковић, 8.а, за рад на тему: „Чини добро, да се добрим врати“, освојила је другу награду, ментор Тамара Комар.
 - На екипном шаховском првенству основних школа Херцег-Новог, ученика до деветог разреда играли су Михаило Пушара, Ален Шукурица, Иван Меденица и Вук Апарац, ментор Горан Томић. Резултати на индивидуалним такмичењима су завидни. Јако добар успјех оставио је Михаило Пушара у мају на ФИДЕ мајсторском турниру у Ђеновићима 2022, гдје је у конкуренцији одраслих шахиста освојио треће мјесто и повећао рејтинг за 140 поена. На омладинском првенству Црне Горе Михаило Пушара освојио је треће мјесто оmlадинаца до 20 година. Михаило Пушара играо је на Балканском шампионату на Цетињу, и био најбољи

- играч из Црне Горе. На брзопотезном првенству Балкана Михаило је освојио друго мјесто у групи шахиста до 14. година. Михаило се победом на шампионату Црне Горе за шахисте старости до 14. година пласирао на Европско првенство које се играло у Анталији, у Турској, у термину од 5. до 15.11.2022. године. На том такмичењу освојио је три поена из девет партија, ментор Горан Томић.
- На међународном шаховском турниру за младе „Фестивал мира 2022“, који се играо у ЈУОШ „Илија Кишић“, за ученике старости до 18. година Михаило Пушара је победио и освојио два побједничка пехара – један за укупну побједу на турниру, а други за најбољег шахисту старости до 14. година, ментор Горан Томић.
 - Почетком децембра 2022. године Михаило Пушара, 9.а, играо је за младу репрезентацију Црне Горе, која је заузела четврто мјесто на Балканском екипном првенству које је играно у познатом скијалишту Попова Шапка у Сјеверној Македонији, ментор Горан Томић.
 - Црногорски школски спортски савез организовао је такмичење ученика. Резултат наших ученика на Општинском такмичењу (7.04.2023.г.) је следећи: фудбал дјечаци – друго мјесто, ментор Јован Лепетић.
 - Резултати на Регионалном такмичењу (8.05.2023.г.) су следећи: Видак Божовић, 6.а освојио је прво мјесто у скоку у даљ, Алекса Аџић, 9.б, освојио је прво мјесто у скоку у даљ, Миа Ђуричковић, 6.а, освојила је треће мјесто-300м, Доротеа Кривокапић, 7.в, освојила је друго мјесто у бацању кугле, Ален Шукурица, Никола Божовић, Божидар Маловић, Срђан Леро, 9.б – освојили су прво мјесто – штафета 4x100м, Срђан Леро, 9. б, освојио је прво мјесто – 100м и фудбал дјевојчице-прво мјесто (7.06.2023.г.), ментор Јован Лепетић.
 - Црногорски школски спортски савез организовао је Државно такмичење у Бару (10.06.2023.г.) Срђан Леро, 9.б, освојио је прво мјесто – 100 м, Видак Божовић, 6.а, освојио је прво мјесто у скоку у даљ до шестог разреда, Алекса Аџић, 9.б, освојио је друго мјесто у скоку у даљ до деветог разреда, Ален Шукурица, Никола Божовић, Божидар Маловић и Срђан Леро, 9.б, освојили су прво мјесто – штафета 4x100м, фудбал дјевојчице до шестог разреда – треће мјесто, ментор Јован Лепетић.
 - Друга дјечија „Трка радости“, организована је у оквиру програма у част Дана Општине Херцег Нови, учествовали су ученици од првог до петог разреда, координатор Сања Муминовић.
 - На Општинском такмичењу у одбојци, дјевојчице су освојиле треће мјесто, ментор Сања Муминовић.

Вјера Никовић, дипл. педагог

МЕЂУНАРОДНИ ДАН ДЈЕТЕТА

Сваке године, 20. новембра обиљежава се Међународни дан дјетета, чији је циљ да се подсети и сензибилише јавност о потреби заштите дјеце и малољетника од злоупотребе, насиља и разних облика дискриминације. Овогодишња тема обиљежавања дана дјетета је, „Иста права за свако дијете“. Блиски и топли породични односи и међуборно повјерење, квалитетан наставник

који поштује себе и ученика, јасно и савјесно предаје и објективно оцјењује, добро васпитан, марљив и способан ученик су пресудни услови за слободан развој свестране и стваралачке младе личности.

Вјера Никовић,
дипл. педагог

ДАН БОРБЕ ПРОТИВ ТРГОВИНЕ ЉУДИМА

Ученици трећег разреда обиљежили су Дан борбе против трговине људима 18. октобар, са проф. Јеленом Пижурицом и Бранком Коруџићем. Спроведено је више активности, чији је циљ био да се утиче на свијест ученика о проблему који се дешава свуда око нас. Урадили су пано на тему "СТОП ТРГОВИНИ ЉУДИМА". Ученици су се упознали са потенцијалним опасностима, да трговац и жртва може бити свако, а такође и са начинима превенције. Ученици петог разреда, са проф. Гораном Дробњаком и Радом Вујачић, су 18. октобра обиљежили једно од најважнијих дјечијих права - право на заштиту трговине људима или право на заштиту од отмице.

РАДИОНИЦА 1 "ДЈЕЧИЈА ПРАВА"

Подсећање на Конвенцију о дјечијим правима из 1989. године. Ученици су наводили основна права дјетета из Конвенције објашњавајући значај поштовања истих.

РАДИОНИЦА 2

Ученици на стикерима испишу асоцијације на ријеч "отмица". Анализа асоцијација.

РАДИОНИЦА 3 "ОПРЕЗ НИЈЕ НА ОДМЕТ"

- НЕ ПРИЛАЗИТИ НЕПОЗНАТИМ ЉУДИМА
- НЕ УЛАЗИТИ У ТУЋИ АУТО.

Ученици схватају да у свакој ситуацији морају бити опрезни. Неопрезност доводи до нежељених последица 0 могућност отмице: продаја, уговорени брак, принудни рад, злостављање...

ЗНАЊЕМ ПРОТИВ ТРГОВИНЕ ЉУДИМА

Европски дан борбе трговине људима Тамара Комар, наставница медијске писмености и ЦСБХ и књижевности, обиљежила је бројним активностима. Ученици деветог разреда чији је изборни предмет медијска писменост, добили су задатке преко Вибера заједнице како би се информисали о теми и припремили за дебату која је имала за циљ да одговори на нека важна питања – почевши од тога ко су трговци и жртве трговине људима, па до тога како се заштитити и коме се обартити. Ученици су разговарали, наводили како жртва трговине људима, који су њени најчешћи облици... Развили су свијест о томе да жртва трговине људима може постати свако без обзира на године, пол, националност, образовање, али и да трговци људима могу бити и мушкарци и жене из различитих социјалних слојева, као и да су то често особе од повјерења које жртва познаје дужи период, па чак и чланови породице.

Ученици медијске писмености седмог и осмог разреда су након сазнања о томе што је трговина људима правила плакате и флајере које су дијелили својим вршњацима, али и наставницима.

Ученицима шестог разреда на часу матерњег језика предочено је што је трговина људима и они су дошли до закључка да је знање најбољи начин да спречимо ову опасну друштвену појаву. Плод њихових сазнања биле су pjesме, кратке приче, стрипови и пано: Стоп трговини људима.

Ученици VIIа и VIIб разреда, 18. октобра обиљежили су Европски дан борбе против трговине људима са проф. Рајаном Врбњак. Уз плакате, урађене су презентације у којима је истакнут проблем који се тиче свих нас, а односи се на опасност и последице трговине људима. Поред презентација, ученици су писали литерарне саставе и стихове и на тај начин подигли глас против овог великог проблема са којим се суочава савремени свијет.

Ученици VIIIб разреда са проф. Зорицом Марковић, обиљежили су Дан борбе против трговине људима 18. октобар. Спроведено је више активности, посебно кроз радионицу „Стоп трговини људима“, чији је циљ био да се утиче на свијест ученика о проблему који се дешава свуда око нас.

Ученици ЈУ ОШ „Илија Кишић“, 18.10.2023. године су обиљежили значајан датум 18. октобар – Европски дан борбе против трговине људима. Благовремена и систематска едукација и превенција проблема трговине људима (дјецом), спроведена од стране наставника и стручних сарадника, треба да допринесе његовом сузбијању.

Вјера Никовић, дипл. педагог

„НАСТАВНИК ЗА 21. ВИЈЕК“

Пројекат „Наставник за 21.вијек“ представља проширење регионалног програма „Школе за 21.вијек“, којега заједнички финансирају и спроводе МПНКС и БРИТИСХ ЦОУНЦИЛ. Циљ и намјера овог проширења је да комплетан наставни кадар у основним школама прође обуку у настави критичког мишљења, рјешавања проблема и кодирања микробит уређајем и на тај начин оствари системски утицај на квалитет наставе. Увођење кодирања микробитом представља процес тзв. дигиталне трансформације образовања, у којој се савремена технологија уводи у настави као средство за подстицање развоја креативности, иновативности, рјешавања комплексних проблема и свакако дигиталних вјештина као основе савремене писмености.

Наставник мора стално да прати промјене и тежи перманентном усавршавању, како би припремио ученике за оно што их чека у пракси.

- Модерна школа треба да постиче и развија оне таленте ученика, управо оно за шта је најталентованији;
- Као један од приоритета модерне школе - стваралачка настава, има за циљ да ученицима омогући ефикасно усвајање знања уз примјену мултимедијалних садржаја, јер ће се једино кроз такав начин учења активно припремати за спој теорије и праксе,

и бити у току са промјенама које нам развој нових технологија уноси у свакодневни живот;

- Модерна школа захтјева што више конкретних примјера, много реалних пројеката, вјежби, праксе;
- Ученике треба образовати у „суровом“ окружењу, припремити их на оно што их очекује у стварном свијету, ван школских клона;
- Нова школа подразумијева из коријена измјењене улоге наставника. Наставник треба да мотивише ученике да сами продубљују и повезују своја знања;
- Нова школа се развија између науке, технологије и културе. Она функционише у интеракцији са ове три области, које су неопходне за право образовање и из њих црпе знање и инспирацију.

Тако је обуку прошао цијели колектив наше школе, а ученици ће стећи основну дигиталну писменост, критичко мишљење и иновативност, јер се економија 21. вијека заснива на иновацијама и знању.

Вјера Никовић, дипл. педагог

ДАН БОРБЕ ПРОТИВ ДИЈАБЕТЕСА

Дан борбе против дијабетеса у читавом свијету обиљежава се 14. новембра. Свјетски дан борбе против дијабетеса представља највећу свјетску кампању посвећену подизању свијести о дијабетесу. Покренута је 1991. године од стране Међународне федерације за дијабетес (ИДФ) и Свјетске здравствене организације (СЗО), као одговор на растућу здравствену пријетњу коју представља дијабетес. Овогодишње обиљежавање Свјетског дана борбе против дијабетеса представља се слоганом „Препознајте ризике, предузмите акцију“, јасно наглашавајући улогу појединца у глобалној контроли дијабетеса. Квалитетан начин размишљања о дијабетесу, међусобно јачање, здрави стилови живота и физичка активност, најјаче су поруке дјетету. У томе нам је помогао професор физичког васпитања Дарко Микетић. Утакмица између два одјељења деветог разреда показала нам је да је спорт најбољи начин превенције болести и очувања здравља дјете.

Вјера Никовић, дипл. педагог

ДАН НЕДИСКРИМИНАЦИЈЕ

Годишњим планом рада школе, сваког 05. априла обиљежавамо Дан недискриминације у нашој школи. Заједнички циљ у реализацији едукативних радионица „Дискриминација и позитиван приступ различитости“, у складу са Стратегијом инклузивног образовања, које су припремиле Вјера Никовић, педагошкиња и Александра Контић, дефектолошкиња, са одјељењским старјешинама и ученицима од првог до деветог разреда, је јачање свијести о важности прихватања различитости, разумијевања и међусобне толеранције, промовишући једнакост, недискриминацију.

Вјера Никовић, дипл. педагог

ШКОЛСКО ТАКМИЧЕЊЕ У ЗНАЊУ

У петак 08.12.2023. године организовано је тестирање ученика у оквиру Школског такмичења. Побједници су:

Софија Касум, 96 – из енглеског језика, ментор Рада Рубежић;
Ива Томановић, 96 – из енглеског језика, ментор Рада Рубежић;
Милош Богдановић, 96 – из енглеског језика, ментор Рада Рубежић.

Ученици су се пласирали на Државно такмичење које ће бити одржано крајем фебруара у Подгорици. Честитамо ученицима и менторки на постигнутим резултатима и желимо им много среће у наставку такмичења.

Вјера Никовић, дипл. педагог

ЛУЧОНОШЕ

Имена ученика носилаца дипломе „Луча“ за школску 2022/2023. годину:

1. Вук Апарац
2. Ања Черевецки
3. Јелена Марић
4. Јована Мићуновић
5. Михаило Пушара
6. Андреј Шофранац
7. Никола Божовић
8. Лазар Димић
9. Ален Шукурица
10. Марија Ралевић

У четвртак 15.06.2023. године, ЈУ ОШ „Илија Кишић“ у Зеленици испратила је ученике деветог разреда, уз пригодну церемонију којој су присуствовали чланови Наставничког вијећа. У нашој школи, на крају текуће школске године, полуматурске тестове је са успјехом положило 55 ученика. Њих 19 је постигло одличан успјех, док су десет ученика: Вук Апарац, Ања Черевецки, Јелена Марић, Јована Мићуновић, Михаило Пушара, Андреј Шофранац, Никола Божовић, Лазар Димић, Ален Шукурица и Марија Ралевић, носиоци почасне дипломе „Луча“ која се стиче постигнутим одличним успјехом

из свих наставних предмета током деветогодишњег школовања. Свим полуматурантима су уручена свједочанства, а најбољима међу њима похвале, дипломе „Луча“ и пригодне награде у виду књига за постигнут успјех на пољу знања и примјерно владање.

Сви чланови колектива ЈУ ОШ „Илија Кишић“ својим полуматурантима пожељели су срећан и успјешан наставак школовања.

Вјера Никовић, дипл. педагог

ДОНАТОРКЕ ШКОЛЕ

Удружење жена „Бонаца“ је и ове године посетило нашу школу пред Нову годину како би се дружило са дјецом и уручило им новогодишње пакетиће. У име колектива захваљујемо чланицама удружења и њиховој предсједници Душанки Девић.

Припрема новогодишњег базара

Донација Министарства спорта и младих за нашу школу

Хуманитарна акција наше школе
Дјечјем дому Младост Бијела

Предсједник Савеза бораца Зеленика и предсједник школског одбора, господин Ранко Кишић, донирао је књиге за награђене ученике.

МАРИЈЕЛА МИЛАНОВИЋ У РИТМУ ЖИВОТНЕ РАДОСТИ

Маријела Милановић четири је деценије давала радостан ритам и хармоничан тон нашој школи, музички васпитавајући и образујући генерације ученика. Иако је годинама у пензији, и даље је професионално активна: „Сутра је то снимање Лире у РТЦГ, у уторак на ТВХН, 21. је концерт, 18. и 19. су литургије са хором – на Крстовдан и Богојављање, 27. је Светосавска академија. То су ми тренутне обавезе.”

Маријела, по чему памтите ОШ „Илија Кишић”?

Школу памтим по дивним колегама са којима сам радила, вриједним ученицима и њиховим родитељима.

Можете ли се у мислима вратити у некадашњу зборницу и издвојити имена колега који су на Вас оставили најјачи траг?

Наравно. То су Петар Јаничић, Миљо и Слобо Ковачевић, Милена и Петар Лечић, Нада и Слобо Вучетић, Радивоје Говедарица, Никола

Стојановић... Они су ми били подршка у првим мјесецима рада и од њих сам пуно научила. Нажалост, многи од њих нису више са нама али ће остати упамћени од својих колега и ученика по труду, залагању и љубави које су уносили у свој позив.

Никада се нисте жалили на ученике. Како сте успјевали да истовремено будете присни са њима и да им јасно поставите границе које су они поштовали?

Ја сам вољела своје ученике и бринула за њих и они су ту љубав узвраћали. Увијек бих налазила начин да их заинтересујем за музику. Имала сам стрпљења да их приволим да науче оно што је задато. То су и радили неко више, а неко мање успјешно и бивали награђени за свој труд. Имали смо и часове које би они осмислили и водили, такмичења, госте из музичке школе. Важан је разговор и договор са ученицима око свега и онда то функционише.

Међу Вашим ученицима су Владо Георгијев, Јована Мустур Разнатовић, Николина Пушара Томашевић. У којој мјери наставник може утицати да се у младом човјеку развије интересовање према предмету? Колико је подршка талентованима важна?

Наставник много може да утиче да развије интересовање ученика према предмету. Музика је један од најбољих начина да се подстакну аспекти дјечијег развоја. Дијете би музику требало да упозна у правом тренутку и на прави начин и да га та музика заинтересује. Таланат се препознаје и развија кроз активности (способност за лако и тачно препознавање мелодије и ритма) и зато је подршка и правилно усмјерење веома важна. Радује ме да су Владо, Јована и Николина искористили свој таленат и постали добри музичари и педагози.

знавање мелодије и ритма) и зато је подршка и правилно усмјерење веома важна. Радује ме да су Владо, Јована и Николина искористили свој таленат и постали добри музичари и педагози.

Били сте узор својим ученицима. Ко су били Ваши узор?

Мој узор је била моја професорка клавира Љиљана Пономарев, била је диван педагог, памте је сви њени ученици.

И даље радите, учите, оптимистични сте, не понестаје Вам ентузијазма. Одакле црпиште енергију? Што Вама даје снагу?

Музика је радост и задовољство. Она је као биолошка потреба – за свако наше расположење постоји пјесма која нас развесели или растужи. Она повезује људе, подстиче креативност, изражава осјећања. То је свијет емоција у коме нема брига, нервирања... Свако би требало да нађе нешто чиме ће се бавити у слободно вријеме. Мој избор је музика.

Т.К.

ИСПРАЂАЈ У ПЕНЗИЈУ НАСТАВНИКА ТОМИЋА И ЛЕПЕТИЋА

Школска 2023/2024. година биће запамћена по одласку у пензију омиљених колега и наставника – професора физичког васпитања Јована Лепетића и професора биологије Горана Томића. Они су својим знањем, људском ширином и педагошким умјећем, учинили да се генерације ученика и ученица у школи осјећају сигурно и прихаћено. Бивши и садашњи ђаци као и њихови родитељи помињу их са уважавањем и поштовањем, јер су у ситуацијама које нису увијек биле пријатне имали стрпљења и разумијевања за све, а нарочито за оне најрањивије.

Њихов одлазак у пензију окупио је све запослене и у зборници је уприличено дружење уз богату трпезу. Професорима Јовану Лепетићу и Горану Томићу емотивно и бираним ријечима обратила се директорица, мр Јелена Лучић, у име колектива и своје лично име уручила им пригодне поклоне. Истичући да су Јован Лепетић и Горан Томић учинили да улазак младих људи у свијет спорта, науке и шаха буде авантура и усмјеравали их ка ономе што их данас испуњава као људе.

Обраћајући се Јовану Лепетићу рекла је: „Ваша стручност, посвећеност и ентузијазам стварала је генерације спортиста, о чијим успјесима свједоче и многобројни пехари који красе полице школе.”

„Горане, Ваше енциклопедијско знање и способност да га пренесете на начин разумљив и занимљив свима, оставио је дубок утисак на ученике. Храбрили сте их и мотивисали, били подршка у стицању знања из биологије, али и у освајању међународних шаховских трофеја.”

Директорица Јелена Лучић нагласила је да им се у име свих окупљених жели захвалити што су уложили своје стваралачке и људске способности у напредак школе и додала: „Уживајте у сваком дану који је пред вама, окружени онима који вас воле и поштују, радујући се успјесима своје дјеце. Била је част радити са вама и учити од вас. Нисте били само колеге, него и пријатељи. Хвала вам!”

Т.К.

Обраћајући се колективу, Јован Лепетић је поред осталог рекао: „Са задовољством сам ишао у школу и задовољан се враћао кући. Часови, школа у природи, такмичења, излети, екскурзије су незаборавни, а дружења с колегама стална... Сусрети са бившим ученицима чине ме сретним.”

СНОВИ СЕ ОСТВАРУЈУ РАДОМ

Ања, велико ми је задовољство што ћу разговарати са тобом. Пратим те на Инстаграму и била сам изненађена када сам на нашем школском сајту видјела твоје фотографије и прочитала разговор с тобом објављен 14. децембра 2019. Твоје занимање за модни свијет почело је рано?

Од малена сам знала да ће мода бити мој животни позив. Већ са шест година сам учествовала на модној ревији и била опчињена, заљубила се у моду. Осим тога, на љубав према моделингу је утицала моја старија сестра која је постала професионални модел. Љубав према овом позиву је и мене одвела у професионалне воде.

Како би описала свој модни стил?

Мој приватни и професионални стил се веома разликују. Као и сваки професионалац, на писти и за вре-

ме шутинга, носим најразличитију одјећу и све у складу са захтевима дизајнера. Приватно, носим стилове, од њежних, женствених одјевних комбинација, преко спорстких до екстравагантних.

Чега највише има у твом ормариру?

Највише имам хаљина, дефинитивно њих највише волим.

Ко је твој омиљени дизајнер?

Карл Лагерфелд дефинитивно због његовог доприноса моди. Не само сто је радио за Balmain, Patou, Chloe и наравно Chanel, већ је и оставио снажан утицај на моду уопште. Његове колекције које радио у Chanel-у, вејроватно никада неће бити превазиђене.

Шта сматраш својим највећим успјехом?

Много је успјеха на које сам поносна, али својим највећим успјехом сматрам своју породицу. Она је уз мене била од мојих најранијих дана у моделингу и даље ме подржава на том путу.

Шта мислиш о моди у Црној Гори?

Сматрам да у Црној Гори жене воде рачуна о свом изгледу и моди. Али исто тако, мислим да нам је као држави, потребно више свјетских догађаја где бисмо били домаћини.

Не могу да те не питам по чему памтиш Основну школу „Илија Кишић“?

Основну школу памтим по друштву и професорима су ми остали у јако лијепом сјећању, и што сам старија видим колико ми недостаје основна школа.

Ања, гдје сада живиш?

Сада сам овдје због школе, а радим у Инстанбулу, значи на релацији сам Црна Гора - Турсака. Што више путујем схватам колико је образовање битно и зато не желим да занемарим школовање.

Ти си остварила свој сан. Да ли имаш неки савјет за дјевојке које желе да се баве манекенством?

Не постоји пречица. До успјеха се долази радом и упорношћу.

Разговарала
Марија Килибарда,
IXa

„Цетиње једна прича“

Ученици седмг разреда су 15. новембра 2023. године, у 8 часова кренули на на Иванова Корита.

Када смо стигли, распаковали смо се и кренули у шетњу. Послије шетње био је ручак, а затим смо гледали филм о Црној Гори. Имали смо наставу о Цетињу – добили смо мајце и блокове да бисмо записали важне чињенице. Научили смо доста занимљивих ствари. До вечере смо имали слободно вријеме, па онда журку.

Сутрадан смо доручковали и упутили се на Цетиње. Обилазили смо културно-историјске споменике: Дворац краља Николе, Биљарду, Цетињски манастир, Музеј новца, Прво народно позориште. Водичи су нам причали занимљивости о тим грађевинама. Највише ми се допао Дворац краља Николе. У одмаралишту, смо имали квиз на којем смо показали стечено знање. Били смо подијељени у шесточлане групе, а моје другарице и ја смо освојиле прво мјесто.

За награду смо добиле дрес. Послије квиза услиједио је одмор, вечера, па журка – караоке, избор мис и мистера вечери. Следећег јутра смо ишли кући. Требало је да обиђемо Ријеку Црнојевића и Скадарско језеро, али због лошег времена нисмо. Свима нама је било дивно и забавно и надам се да ћемо опет ићи на Иванова Корита!

Кјара Песторић 7а

ЕКСКУРЗИЈА

Доста сам слушала о томе, како је екскурзија путовање које ће бити једно од незаборавнијих и оних који ће заузети посебно мјесто у нашем срцу.

С обзиром да сам путовала са генерацијом коју позанјем непуну два мјесеца, имала сам неки страх од непознатог, али сам размишљала да ће све проћи добро и да нема мјеста за бригу. Планирала сам и замишљала како би ово путовање могло изгледати. Ово је био први пут, даidem негде без родитеља и при том, посјећујем другу државу. Полазак је планиран за 6h ујутру, али сам се пробудила знатно раније. Опраштанје од маме ми није тако тешко пало, јер сам била свјесна да ћемо се чути svakог дана. Пут је протicao мирно, иако сам слушала приче, да је IXb једно од најнемирнијих одјелjenja у историји школе. Ја се са тим, svakako, не биh сложила. Стали смо на Жабљак, gdje смо имали краћу паузу и прилику да мало bolje упознамо овај град на сјеверу Crне Gore. Broјna друženja, obilascи, saznanja, poznanstva и uživanja, obilježila су екскурзију наше генерације. За први дан је планиран dolazак на Zлатибор – obroci, слободно вријеме које имамo на raspolaganju за susрет са Zлатибором. Žурке су биле планиране прије svakог ноћенja, али због тузне и страшне ситуације која се десила у Beogradу, one су otkazane. Nastavnici су се trudили да не osjetimo taj nedostatak ноћног provoda, već да се што bolje забавимо и opустимо. U плану за naredни дан, bio је obilazак Novог Sada. Nismo имали dovoljno времена да се susретнемо са čarима ovog grada, али оно што смо имали прилику да vidimo је било impresivno. U Novом Sadу смо posjetили tvrđavu Petrovaradin и Sremske Karlovce, gdje смо се upoznali са poznatom Karlovačkom gimnazijom и umili се vodom са česme, а legenda каже да ако се umijемо vodom са те česme, uskoro ćemo се udatи, odnosno oženiti. Uslijedila је destinacija, kojoj смо се, tvrdim, сви najviše radovalи. Naravno, u pitanju је Beograd. Dva дана која су била predviđena за obilazак grada, proveli смо veoma uzbudljivo. Beograd је destinacija kojoj се uvijek са radošću и velikim nestrpljenjem vraćam. U autobusu nam је vodičkinja pričala о gradovima и mjestima кроз које смо prolazили, али и upoznala нас са zanimljivostima и legendama. U Beogradу смо posjetили Hram Svetог Save, Tržни centar Ušće, Knez Mihajlovу ulicu, Zoološki vrt, али и stadion врло Fudbalsког клуба Crvena Zvezda, čiji је obilazак било iznenađenje наших nastavnika који су нас vodили на екскурзију – Jovana Lepetića и Milivoја Pištala. Važno је napomenuti и да је hrana коју смо имали прилику да једемо била veoma ukusna. Četvrtог дана смо се vratили на Zлатибор и тамо proveli још један дан. Obišли смо и Drvengrad. Ovu petodnevnu екскурзију смо завршили 7. маја, а dočekали су нас članови породице код наше основне школе у Zelenici.

Тек сада разумијем зашто људи дају посебан значај овом путовању. Ми ћемо још доста пута posjetити pomenute destinacije, али никад на овакав начин и са овим жаром као на екскурзији.

Mariја Ralević, IXb

Цетиње, град музеј

У сриједу 15.11.2023. године, ученици седмих разреда херцегновских основних школа „Илија Кишић“, „Орјенски Батаљон“ и „Милан Вуковић“, кренули су према Цетињу. Иако сив и кишовит дан, све је врвило од дјечије граје и узбуђења. Како и не би? Чекало нас је Цетиње, град музеј. Пут је протекao у најбољем реду. Смјештени смо у хотел где су одморили и ручали. Иванова Корита су прелијепа, природа је рај за очи. Послије ручка, смо са својим одјеленским старјешинама кренули у обилазак. Извор је прво мјесто које смо обишли и чули причу о њему. Све нас је баш заинтересовало, било је лијепо чути ту причу. Увече смо имали чак, журку. Дан је био добро организован. Сутрадан смо се упутили према Цетињу које је једва чекало да исприча своју причу. Чини се да сви ти споменици културе и све те грађевине утркују ко ће прије и занимљивије испричати своју причу. Биљарда, Дворац краља Николе, Музеј новца, ни сама не знам шта је љепше. Упијали смо све те приче и љепоту која нас је окруживала. Након обиласка културноисторијских знаменитости Цетиња, поподне смо имали прилику да покажемо своје знање у квизу. Увече није изостала ни забава – спортске активности, журка и караоке. Боравак на Ивановим Коритима је кратко трајао, али је оставио јаке и добре утиске на мене.

Весна Вучуровић 7б

Три незаборавна дана

Подно Ловћена, Корита Иванова. Омиљено мјесто ђака седмг разреда.

Боравак на Ивановим Коритима! Била су то три незаборавна дана. Првог дана због временских услова нисмо посјетили Маузолеј посвећен Петру Другом Петровићу Његошу. Други дан смо кренули на Цетиње и обишли Дворац краља Николе, Биљарду, Музеј новца. Дворац краља Николе ме очарао. Саграђен је да буде дом удовице принца Данила, Даринке и њихове ћерке Оље. Биљарда је била

резиденција Петра Другог Петровића Његоша. Ова знаменита зграда, која је првенствено везана за Његоша, осим за резиденцијалне потребе служила је кроз вријеме и за смјештај важних државних институција. У Музеју новца су нам причали о старим валутама. Било је јако интересно видјети старе новчанице.

Повратак кући. Пуна утисака, препричавам родитељима шта сам све видјела.

Лена Ногуловић 7а

МЕЂУНАРОДНЕ СПОРТСКЕ ИГРЕ

На позив ЈУ Дневни центар за ђецу са сметњама и тешкоћама у развоју Херцег Нови, ученици наше школе су учествовали на И Међународним спортским играма Херцег Нови 2023. Игре су трајале два дана (27.-28.4.), а тим наше школе наступао је у следећем саставу: Милица Ђуровић, Ђорђе Савић, Лена Ђорђевић и Михаил Сарзханов. Ученици су били у пратњи тренера-дефектолога Мирјане Ковачевић и асистената Биље Божовић, Љиљане Марковић и Јоване Чикаре. Наши ученици узели су учешће у трчању на 40м и скоку у даљ и окитили су се са 4 златне, 2 сребрне и 2 бронзане медаље.

Поред великог успјеха наших ученика и освојених медаља, значај оваквих манифестација огледа се у задовољству дјеце и њиховој срећи која је евидентно била присутна код њих. Имали су прилику да упознају нове другаре и учествују у заједничким активностима кроз дружење, пјесму, такмичење и игру. Ученици су понијели прелијепе успомене, а такође се и радују неком наредном догађају оваквог карактера.

АКТИВ ДЕФЕКТОЛОГА

Школске спортске игре у атлетици и сјајни резултати ОШ „Илија Кишић“

Атлетика је ријеч грчког поријекла и значи такмичење. Зову је и краљицом свих спортова, јер обухвата трчање, скакачке и бацачке дисциплине.

Најбољи атлетичари наше школе су се надметали са својим вршњацима, прво на општинском нивоу, на којем су се са лакоћом изборили за пласман на регионално такмичење. Регионално такмичење се одржало 8. III 2023. у Бару. На њему су учествовали: Алекса Аџић, Видак Божовић, Марија Килибарда – скакачка дисциплина, Срђан Леро, Божидар Маловић, Ален Шукурица, Никола Божовић, Андријана Савић – трчачка дисциплина, Вук Апарац, Доротеа Кривокапић – бацачка дисциплина. На такмичењу, прва мјеста освојили су: Срђан Леро – 100м – 11.8с (VII, VIII, IX), Алекса Аџић – скок у даљ – 4.59м (VII, VIII, IX), Видак Божовић – скок у даљ – 3.72м (VI); Срђан Леро, Никола Божовић, Ален Шукурица и Божидар Маловић – штафета (4*100м) – 51.07с (VII, VIII, IX). Овим резултатима, наши атлетичари, су остварили пласман за државно такмичење. Државно такмичење ће се такође одржати у Бару крајем маја.

Честитамо тренеру Јовану Лепетићу, а нашим атлетичарима желимо успјех у даљем такмичењу.

Никола Божовић и Ален Шукурица, ИХб, чланови новинарске секције

Наш најмлађи репрезентативац

Нашег најмлађег репрезентативца Василија Радовића на Европском првенству у ватерполу 2024. чији је домаћин била Хрватска, пратили су ученици и наставници његове бивше основне школе у којој је, баш као и у базену, до резултата долазио трудом и залагањем.

Василије, у каквом су односу таленат и рад када говоримо о врхунском спорту?

Свакако да је таленат важан фактор на путу врхунског спортисте, али без великог рада све пада у воду. Са друге стране, уз мало „мота“ за спорт и пуно тешког исцрпљујућег рада свако може да направи неки вид каријере.

Како изгледа један твој радни дан?

Један уобичајен дан током сезоне се састоји од два тренинга плус теретане, теретана је ујутру од сат и петнаест, до сат и по, па онда базен, два или два и по сата. Слиједе ручак и поподневни одмор. Ако имамо утакмицу те седмице, увече пред тренинг је састанак/снимак, од 30 минута на коме анализирамо противничку екипу. Након тога је у теретани 30 минута заједничко истезање или вјежбе са гумама за рамена. Базен увече такође траје 2 сата.

Сматраш ли да је младом човјеку важно да има узоре? Имаш ли их ти?

Свакако да је битно да имамо некога на кога се угледамо, као подстрек. Моји узори у ватерполу су били Александар Ивовић и Драшко Бргуљан. Док сам са Ивовићем играо и тренирао један период много сам научио од њега како у базену, тако и ван њега. С Драшком је иста ситуација, само још увијек играмо заједно у репрезентацији. Некада сам га гледао на телевизији, а сада дијелимо собу док смо на припремама и такмичењу.

У чему је посебност и љепота ватерпола?

Генерално најбољи дио спорта, не само ватерпола, су пријатељства које стекнемо и путовања. Сигуран сам да за својих 20 година, да не играм ватерполо, не бих пропутовао ни 5% овога што сам сада. Спорт ме је одвео на мјеста која сам могао само да сањам да ћу посјетити, а с поносом могу да кажем да пријатељства која сам стекао кроз ватерполо, код нас и у дру-

гим државама, су пријатељства за цијели живот.

Спорт ти је много донио, а да ли ти је нешто ускратио?

Колико год да спорт има позитивних страна, он и ускрати много, јер да би био на врхунском нивоу неопходно је да му будеш у потпуности посвећен. Ето, ове године за Бозић нисам био са својом породицом код куће, много рођендана,

слава, празника сам пропустио. Љети, моје друштво излази, иде на плажу, а ја тренирам или путујем негдје на припреме. Буде тешко, али знам да је то цијена коју морам да платим, јер мој циљ у спорту је јасан.

Т.К.

Ђуро Радовић – радост игре

Репрезантивац Ђуро Радовић првоти-мац ПВК „Јадран» постао је са 14 година, док је још био ученик наше школе, што је прави куриозитет. Црногорски олимпијски комитет га је 2016. године прогласио за најбољег младог спортисту, а 2018. изабран је за најбољег спортисту Херцег Новог.

Ђуро, да ли је љворуконост у ватерполу предност, или хендикеп?

Љворуконост у свим спортовима је предност, много је мање на спортском тржишту лијевака, поготово у ватерполу, спорту који није популаран као рецимо фудбал и кошарка, па је много мања конкуренција и самим тим лијеваци су јако цијењени и тражени. Имам среће да сам један од њих.

Што сматраш да је твој највећи професионални успјех до сада?

За свој највећи професионални успјех сматрам освојену бронзану медаљу, тре-

ће мјесто, на Европском сениорском првенству 2020. године у Будимпешти.

Како се односиш према поразима?

Што се тиче пораза не падају лако, али свејан сам да су саставни дио спорта. Но, упркос томе, много сам више научио из пораза него из побједе. Буде тешко сваки пут, али што сам старији и искуснији брже их преболим и окрећем се новим изазовима.

Колико публика и пуне трибине утичу на твоју игру у базену?

Волим пуне трибине, волим гласан базен, гласне навијаче, поготово када навијају против мене и моје екипе, некако ме то сваки пут додатно мотивише. Публика позитивно утиче на мене.

Можеш ли издвојити тренере и ватерполисте који су утицали на твој лични и професионални развој?

Тренере не бих издвајао, радио сам са доста њих и мислим да сам од свакога нешто научио. У репрезентацији сам играо са великим играчима, у Олимпијакусу из Атине такође, и сада у Јадрану из Сплита. Ипак, издвојио бих, по мом мишљењу највећег нашег ватерполисту, Александра Леку Ивовића, с којим сам играо 4 године у репрезентацији, освојио прву медаљу са њим, прошао и тешке периоде и оне најљепше и као играч и као човјек и мислим да је имао велики утицај на мене и моју каријеру.

Т.К.

Репрезентативац Јован Вујовић

Јован Вујовић је своју професионалну каријеру почео ПВК „Јадран” у сезони 2020/2021. као осамнаестогодишњака, на позицији центра.

Јоване, када си почео тренирати ватерполо?

Ватерполо сам почео тренирати са 11 година.

Што те је привукло и задржало у ватерполу?

На ватерполо ме је мајка уписала, сматрала је да то прави спорт за мене.

Када си схватио да се њиме желиш професионално бавити?

Чим су почели долазити први резултати и успјеси. Имао сам неких 15, или 16 година и схватио да бих могао да напарвим велику каријеру у нечему што волим.

Имаш ли узоре? Да ли си неке од њих упознао?

Као млађи сам имао доста узора и све су то били велики играчи, имао сам среће да неке од њих упознам током каријере.

Постоји ли утакмица, или можда тренутак доживљен у базену које нећеш заборавити?

Најљепши осјећај до сад сам имао када сам играо прву утакмицу за репрезентацију. То ми је био сан од кад сам био мали.

Т.К.

ДЈЕЦА СУ УКРАС СВИЈЕТА

„Дете треба да посматраш, ал' му немој на пут стати, што га пре човеком сматраш, пре ће човек и постати“

Љубивоје Ршумовић је пјесник који се воли и када дјетињство прође и вјероватно је то и разлог што пише и за одрасле. Готово да нема приредбе на којој се не рецитију његови стихови, или не пјева pjesма компонована на њих. Током шест деценија рада написао је преко сто књига и десетине позоришних сценарија – почео је као основац, а прву pjesму објавио је као гимназијалац.

Рођен је 3. јула 1939. године на Златибору. Године 1963. дипломирао је на Одсеку компаративне књижевности Филозошког факултета у Београду. Након дипломирања, упознаје великог пјесника Душка Радовића под чијим утицајем почиње писати pjesме за дјецу. Љубивоје Ршумовић често наводи ријечи свог пријатеља Душка Радовића да „за дјецу треба писати као за одрасле, само мало боље“.

Запослио се у Радио Београду 1965. године у Редакцији програма за децу и одмах задовољио пажњу слушалаца. У телевизију Београд прелази 1968. године и наставља стварати за дјецу. Међу његовим телевизијским остварењима је и чувена серија Форе и фазони која има 157 епизода. Ршумовић је и аутор документарних емисија и серије Дијагонале – приче о људима и наравима. Добитник је великог броја признања и награда од којих су најпознатије: Октобарска награда града Београда, Невен, Бранкова награда, Вукова награда, Пуља – награда коју добија у Барију за

цјелокупно стваралаштво за дјецу, награда УНЕСКО-а за буквар дечијих права.

Био је директор Позоришта Бошко Буха од 1986. до 2002. године.

Један је од оснивача и први председник Одбора за заштиту права детета.

Захваљујући Општини Херцег Нови, Херцег Фесту и Градској библиотеци и читалоници Херцег Нови, у нашем је граду приређено је вече под називом Сусрет с писцем, 21. фебруара 2023. године у Дворани Парк.

Јасна Маслан, директорка Библиотеке, изнијела нам је бројне импресије о пјеснику међу којима се издваја она о његовом стрпљењу: „Разговарао је са дјецом, давао им је интервјуе стрпљиво. Ни на трен нисам осјетила мрзовољу. Стара школа је то, за свако поштовање“.

Бојана Вучуровић, библиотекарка, осврнула се на Ршумовићеве ријечи да „не би могао писати да прво није читао“. Истакла је да није заборавио ни, како он каже „ону

мало старију децу“, па је дио вечери посвећен његовим pjesмама за одрасле.

Вече је почело химном „Деца су украс света“ коју је беспрекорно и без проба извела публика Дворане Парк у којој није било ни слободног мјеста ни за стајање. У публици је био и Ђорђе Вуксановић, ученик VIIа. Он се унапријед радовао сусрету са својим најдражим пјесником: „Нисам ни помислио да пропустим овакву прилику. Дворана Парк је била премала за све људе који су хтјели да присуствују књижевној вечери. Публика је разноврсна, од 7 до 77 година. Пјевало се, причало, рецитовало. Сви су били срећни и весели. Могу рећи да сам уживао и да се надам да ће бити још оваквих књижевних вечери“. Бјанка Петровић из VIIб је обећала да ће својим друговима и другарицама из одјељења однијети да покаже књиге са посветом Љубивоја Ршумовића и направити плакат за видне новине.

Част да упознају и разговарају са Ршумом и рецитију његове стихове имали су Никола Лућић из Vб, Милош Богдановић из VIIIб и Ања Черевцић из IXа. Никола је након свог наступа рекао: „Помијешала су ми се осјећања среће и треме. Упознао сам пјесника најљепших pjesама. Вечерас сам чуо и много нових pjesама које сам одмах заволио и које ћу читати. Била ми је част што сам рецитовао пред пјесником и с радошћу ишчекујем дружење с Ршумом кроз читање његових pjesама, а

волио бих да га поново сретнем“. Милош, искусни рецитатор који је наступао и прије поласка у школу и навикао на позорницу није скривао своје одушевљење: „Стајао сам поред човека који ми је уљепшао дјетињство! Мало је рећи да сам био одушевљен. Чим сам га угледао, очи су ми се јако отвориле и чинило ми се као да истовремено гледам и у прошлост и у будућност. Ања мисли да је Љубивоје Ршумовић изузетан пјесник, али и добар човек. Почастована је што је имала прилику да га упозна: „Врло сам срећна и захвална што сам га упознала и имала част да пред њим рецитијем pjesму „Деца могу да полете“. Николи, Милошу и Ањи остаће у сјећању ово вече и по аплаузу публике и похвали пјесника коју су сво троје добили за свој наступ.

Стваралаштво Љубивоја Ршумовића било је инспирација ученицима који су стварали надахнути насловима његових pjesама. Међу њима се истичу ученици VII разреда Виктор Зорић, Марија Шаровић, Алекса Радуловић, Милица Мирић, Ђорђе Вуксановић и Татјана Вуковић чије смо pjesме електронском поштом послали пјеснику.

У рубрици Узори коју на школском сајту уређује Тамара Комар, међу нашим знаменитим савременицима Бокељима и онима који својим дјелом и присуством оплемењују наш завичај је и Љубивоје Ршумовић.

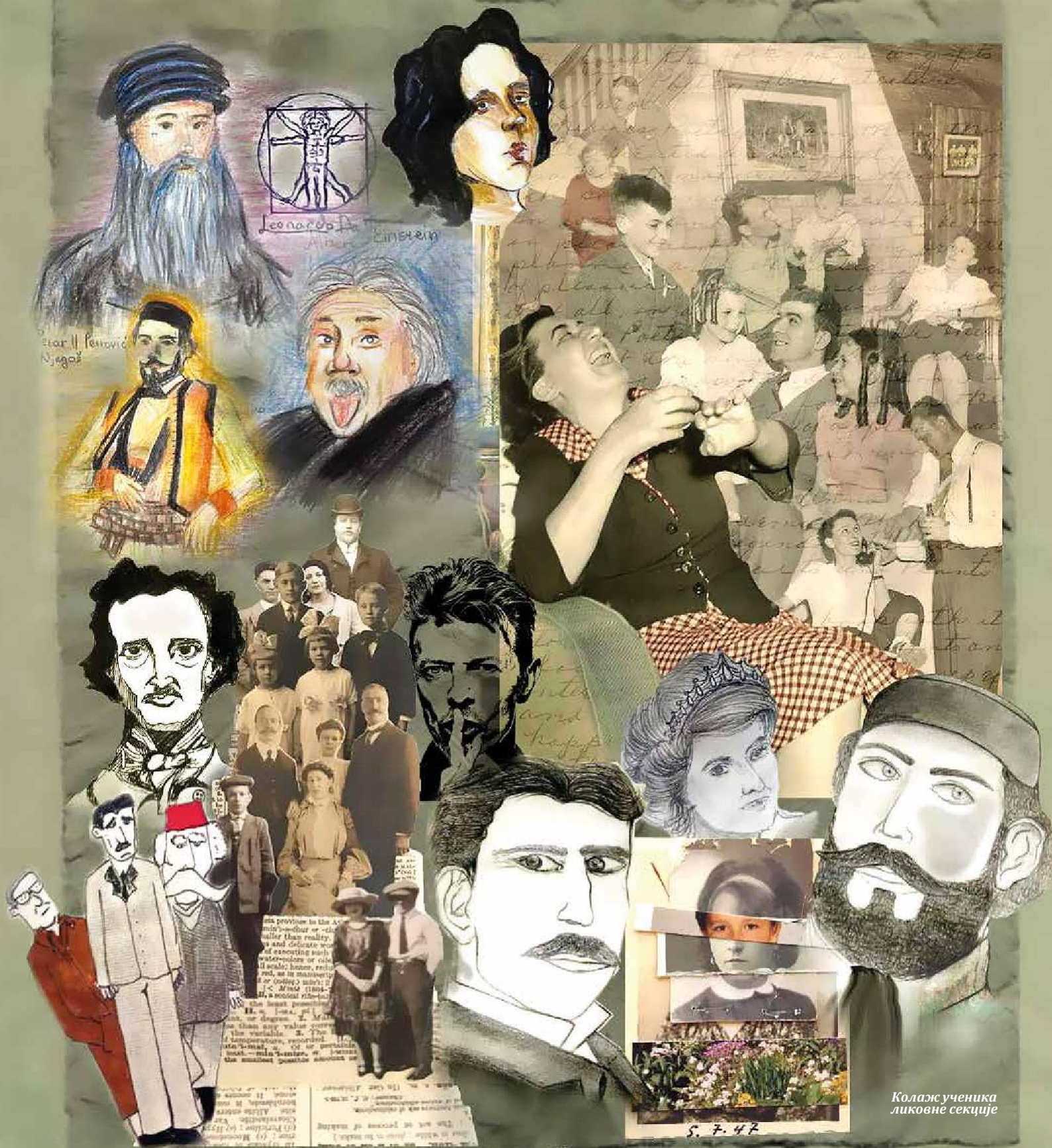
Т. К.

ШКОЛСКА 2023/24.

Радови ученика I разреда

Колаж ученика ликовне секције

D.O.O. "GRBO-MNM"
"AZZURRO"
 SALON KERAMIKE I OPREME

KNJIŽARA
 DAMBO

